

Wyniki standardowe uzyskane przez gospodarstwa rolne uczestniczące w Polskim FADN w 2008 roku

**REGION FADN 790
WIELKOPOLSKA I ŚLĄSK**
Część I. Wyniki standardowe

WARSZAWA 2010

Wyniki standardowe uzyskane przez gospodarstwa rolne uczestniczące w Polskim FADN w 2008 roku

**REGION FADN 790
WIELKOPOLSKA I ŚLĄSK**

Część I. Wyniki standardowe

OPRACOWAŁ ZESPÓŁ:

mgr Elżbieta Olewnik
mgr inż. Adam Smolik

Warszawa 2010

Redakcja techniczna

Dariusz Osuch

Renata Płonka

Projekt okładki

Dział Wydawnictw

ISBN 978-83-7658-019-7

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej

- Państwowy Instytut Badawczy

Zakład Rachunkowości Rolnej

00-950 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. nr 984

Tel.: (0 22) 505 44 39

Tel./faks: (0 22) 826 93 22

E-mail: portal@fadm.pl

Internet: www.fadm.pl; www.polskifadm.eu

Spis treści

Wstęp	5
1. Uwagi ogólne	6
1.1. Podstawowe informacje o FADN.....	6
1.2. Wspólnotowa Typologia Gospodarstw Rolnych.....	8
1.3. Zakres podmiotowy FADN.....	9
1.4. Wybór próby gospodarstw rolnych z pola obserwacji FADN	10
1.5. Zakres przedmiotowy FADN.....	11
1.6. Sposób prezentacji wyników obliczonych na podstawie danych rachunkowych FADN.....	12
2. Zmienne zawarte w „Wynikach Standardowych FADN”	14
2.1. Opis zmiennych w „Wynikach Standardowych FADN”	14
2.2. Schematy obliczania kategorii ekonomicznych.....	28
3. Uwagi do Wyników Standardowych FADN	36
3.1. Informacje o zbieraniu danych rachunkowych w Polsce	36
3.2. Zbiór gospodarstw rolnych prowadzących rachunkowość w ramach Polskiego FADN.....	37
4. Wyniki standardowe FADN z gospodarstw rolnych prowadzących rachunkowość w 2008 r.	39
4.1. Grupowanie gospodarstw rolnych według typów rolniczych (TF8).....	39
4.2. Grupowanie gospodarstw rolnych według wielkości ekonomicznej (ES6)	46
4.3. Grupowanie gospodarstw rolnych według powierzchni użytków rolnych (UAA6).....	53
Literatura	60

Wykaz skrótów

AWU	- jednostka przeliczeniowa pracy (ang. Annual Work Unit).
c.u.	- jednostka monetarna (ang. currency unit).
CAP	- Wspólna Polityka Rolna (ang. Common Agricultural Policy).
COP	- specjalizujące się w produkcji zbóż, roślin oleistych i białkowych (ang. specialist cereals, oilseed and protein crops).
DG-AGRI	- Dyrekcja Generalna ds. Rolnictwa (ang. Directorate-General for Agriculture).
EC	- Komisja Europejska (ang. European Commission).
ESU	- europejska jednostka wielkości (ang. European Size Unit).
EU	- Unia Europejska (ang. European Union).
EUR	- oznaczenie jednostki monetarnej o nazwie „euro”.
euro	- jednostka monetarna, obowiązująca w większości krajów członkowskich Unii Europejskiej.
EUROSTAT	- Urząd Statystyczny Unii Europejskiej.
FADN	- Sieć Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych (ang. Farm Accountancy Data Network).
FWU	- jednostka przeliczeniowa pracy członków rodziny (ang. Family Work Unit).
GUS	- Główny Urząd Statystyczny.
IERiGŻ-PIB	- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Państwowy Instytut Badawczy.
LFA	- obszary o niekorzystnych warunkach gospodarowania - ONW (ang. Less Favoured Areas).
LU	- jednostka przeliczeniowa zwierząt (ang. Livestock Unit).
Polski FADN	- System Zbierania i Wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych.
SGM	- standardowa nadwyżka bezpośrednia (ang. Standard Gross Margin).
UAA	- ziemia użytkowana dla celów rolniczych = użytki rolne (ang. Utilized Agricultural Area).

Wstęp

Wypełniając obowiązek nałożony Ustawą z dnia 29 listopada 2000 r. o zbieraniu i wykorzystywaniu danych rachunkowych z gospodarstw rolnych (Dz. U. Nr 3 poz. 20 z 2001 r. z późniejszymi zmianami) w 2008 r. utworzono komputerową bazę danych zawierającą 4 532 zestawy danych rachunkowych. Zbieranie danych z indywidualnych gospodarstw rolnych Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy zlecił w tym regionie czterem wojewódzkim ośrodkom doradztwa rolniczego. W 38 gospodarstwach indywidualnych rachunkowość była prowadzona pod kierunkiem audytorów Zakładu Rachunkowości Rolnej. Z 58 gospodarstw posiadających osobowość prawną i z 3 gospodarstw indywidualnych dane zostały zebrane metodą ankietową przez pracowników ośrodków doradztwa rolniczego w ramach indywidualnych zleceń.

Po przeprowadzonych testach jakości danych obliczono wyniki dla 4 494 gospodarstw rolnych o wielkości ekonomicznej równej lub większej 2 ESU w tym dla 4 439 indywidualnych gospodarstw rolnych oraz 55 gospodarstw posiadających osobowość prawną. Z powodu różnic między strukturą rzeczywistą a strukturą teoretyczną próby, jaka została określona w planie wyboru, opracowano nowe wagi po to, aby powyższy zbiór gospodarstw był w pełni reprezentatywny dla 184 841 gospodarstw [6].

Opracowanie składa się z trzech podstawowych części:

1. Wstępnej, charakteryzującej Sieć Danych Rachunkowych Gospodarstw Rolnych (FADN).
2. Metodycznej, zawierającej wyjaśnienia rachunku wyników.
3. Statystycznej zatytułowanej „Wyniki Standardowe FADN, poziom I” (ang. Standard Results), zawierającej dane statystyczne dla grup gospodarstw rolnych, ustalonych na podstawie trzech kryteriów grupowania: wielkości ekonomicznej, typu rolniczego i powierzchni użytków rolnych. Wyniki Standardowe zawierają 140 zmienne charakteryzujące sytuację ekonomiczno-finansową gospodarstw rolnych w roku obrachunkowym.

Opracowane wyniki są w pełni zgodne z pojęciami i kategoriami ekonomicznymi, prezentowanymi w wynikach standardowych FADN Dyrekcji Generalnej do Spraw Rolnictwa UE (DG -AGRI)¹.

Parametry wartościowe dotyczące produkcji, kosztów i inwestycji są kategoriami netto (bez VAT). Pomimo ustawowego zwolnienia podmiotowego od podatku od towarów i usług, nazywanym w skrócie VAT, rolnicy prowadzili w 2008 r. ewidencję zdarzeń w standardzie umożliwiającym ustalenie wartości netto oraz kwoty VAT.

W opracowaniu wartości pieniężne wyrażone są w polskich jednostkach monetarnych – złotych (zł).

---

¹ W sprawozdaniach z gospodarstw rolnych przekazanych do Komisji Europejskiej są zawarte nominalne wartości dopłat bezpośrednich (JPO i UPO).

1. Uwagi ogólne

1.1. Podstawowe informacje o FADN

FADN to europejski system zbierania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych, którego formalne kształtowanie rozpoczęło się w 1965 r.

FADN był tworzony etapowo w miarę poszerzania Unii Europejskiej, na podstawie Rozporządzenia Rady EWG nr 79/65/EEC z dnia 15 czerwca 1965 r. w sprawie utworzenia sieci zbierania danych rachunkowych dotyczących dochodów i działalności gospodarstw rolnych w Europejskiej Wspólnocie Gospodarczej [14]. W początkowej fazie (etap I) system zaistniał w sześciu krajach założycielskich (w Belgii, we Francji, w Holandii, w Luksemburgu, w Niemczech i we Włoszech), a po poszerzeniu w 1973 r. (etap II) także w Wielkiej Brytanii, Irlandii i Danii. Od 1981 r. (etap III) dodatkowo w Grecji, od 1986 r. (etap IV) do badań włączono Hiszpanię i Portugalię, a od 1995 r. (etap V) Finlandię, Szwecję i Austrię. Od 1 maja 2004 r. (etap VI) do systemu FADN weszły także: Cypr, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Słowacja, Słowenia, Republika Czeska i Węgry, a od 1 stycznia 2007 r. (etap VII) Rumunia i Bułgaria.

Od 2007 r. FADN funkcjonuje na terenie 27 krajów członkowskich UE. Poniżej przedstawiono przebieg rozszerzenia zasięgu FADN (patrz: Mapa 1-1).

Mapa 1-1   **Etapy tworzenia FADN w Europie**

Unikalność FADN polega na tym, że gromadzi on dane zaliczane do grupy wrażliwych, które opisują sytuację ekonomiczną i finansową gospodarstw rolnych.

FADN bazuje na danych rachunkowych pochodzących z rachunkowości realizowanej w konwencji tzw. zarządczej. Odmiana tej rachunkowości znacznie wierniej odzwierciedla sytuację gospodarstwa rolnego niż rachunkowość finansowa². O wyborze konwencji rachunkowości zarządczej zdecydowała potrzeba rozpoznania rzeczywistej sytuacji gospodarstw rolnych w celu podejmowania decyzji jak najbardziej adekwatnych do tych sytuacji.

W polu obserwacji FADN znajdują się gospodarstwa towarowe. Minimalna wielkość ekonomiczna, po przekroczeniu której zalicza się gospodarstwo rolne do pola obserwacji FADN, ustalana jest na podstawie analizy sum standardowej nadwyżki bezpośredniej (SGM) z danych GUS w poszczególnych klasach wielkości ekonomicznej. W praktyce prowadzony jest rachunek polegający na obliczeniu skumulowanej sumy SGM z poszczególnych klas, zaczynając od największej, aż do osiągnięcia ok. 90% SGM z operatu. Dolna granica przedziału, w którym to nastąpi jest minimalnym progiem wielkości ekonomicznej.

Z powodu istniejących różnic w strukturze agrarnej, progi wielkości ekonomicznej, wyznaczające minimalną wielkość gospodarstw rolnych włączanych do pola obserwacji FADN, są różne w poszczególnych krajach członkowskich.

Należy podkreślić, że FADN jest jedyną bazą danych, w której dane zbierane są według jednolitych zasad, a gospodarstwa tworzą statystycznie reprezentatywną próbę towarowych gospodarstw rolnych funkcjonujących na obszarze Unii Europejskiej.

---

² Rachunkowość finansowa podlega odpowiednim przepisom prawa, które są różne w poszczególnych krajach członkowskich Unii Europejskiej. Jej zadaniem jest ocena sytuacji majątkowej i finansowej przedsiębiorstwa, a często bywa podstawą naliczania podatku dochodowego.

1.2. Wspólnotowa Typologia Gospodarstw Rolnych

Zasady klasyfikacji gospodarstw zostały precyzyjnie określone i po raz pierwszy formalnie ustanowione Decyzją Komisji (EWG) 78/463/EEC z dnia 7 kwietnia 1978 r. [1]. Według tych zasad gospodarstwa rolne funkcjonujące na terenie Wspólnoty klasyfikowane są według dwóch kryteriów:

- wielkości ekonomicznej,
- typu rolniczego.

W podstawowej klasyfikacji gospodarstw rolnych mają zastosowanie następujące parametry ekonomiczne:

- standardowa nadwyżka bezpośrednia (SGM),
- europejska jednostka wielkości (ESU).

Standardowa nadwyżka bezpośrednia (SGM) jest nadwyżką wartości produkcji danej działalności rolniczej nad wartością kosztów bezpośrednich w **przeciętnych dla danego regionu warunkach produkcji**. W celu wyeliminowania wpływu zmian w produkcji (np. wywołanych złą pogodą) lub cen produktów i środków produkcji, do obliczeń przyjmowane są średnie z trzech lat odpowiedniego okresu, na podstawie uśrednionych danych rocznych z danego regionu. Z tego właśnie powodu, pojęcie nadwyżki bezpośredniej zostało uzupełnione terminem „standardowa”.

Współczynniki SGM są obliczane dla każdego regionu statystycznego i dla każdej prowadzonej działalności w odniesieniu do 1 hektara uprawy lub 1 sztuki zwierzęcia³. W Unii Europejskiej wylicza się SGM dla 105 działalności.

Tak duża liczba pozycji w zestawach standardowych nadwyżek bezpośrednich odzwierciedla nie tylko zróżnicowanie rolnictwa w Unii Europejskiej, ale także ukazuje poziom stosowanej szczegółowości, zapewniający porównywalność dostarczanych wyników, a tym samym realnie odzwierciedlający sytuację w rolnictwie.

Europejska Jednostka Wielkości (ESU) jest parametrem służącym do określania wielkości ekonomicznej gospodarstwa rolnego ustalonej na podstawie standardowych nadwyżek bezpośrednich gospodarstwa. Jedno ESU odpowiada równowartości 1200 euro.

Wielkość ekonomiczna gospodarstwa rolnego stanowi jedno z kryteriów używanych dla charakteryzowania gospodarstwa rolnego we Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych. Jest ona określana na podstawie sumy wartości standardowych nadwyżek bezpośrednich (SGM) wszystkich działalności występujących w gospodarstwie.

---

³ Wyjątek: - SGM dla grzybów odnosi się do 100 m² uprawy,
- SGM dla drobiu odnosi się do 100 szt. zwierząt.

Typ rolniczy gospodarstwa jest kolejnym kryterium stosowanym w klasyfikacji gospodarstw rolnych. Jest on określany na podstawie udziału poszczególnych działalności w tworzeniu ogólnej wartości standardowej nadwyżki bezpośredniej (SGM) gospodarstwa.

W zależności od pożądanego stopnia dokładności, typy rolnicze gospodarstw są dzielone na:

- 8 typów ogólnych i grupę gospodarstw niesklasyfikowanych (oznaczanych z użyciem jednego znaku),
- 17 typów podstawowych (oznaczanych z użyciem dwóch znaków),
- 50 typów szczegółowych (oznaczanych z użyciem trzech znaków),
- 31 podtypów typów szczegółowych (oznaczanych z użyciem czterech znaków).

Współczynniki SGM liczone są okresowo na podstawie średnich danych z trzech kolejnych lat w wydzielonych regionach krajów członkowskich. Komisja UE ustala listę działalności rolniczych, dla których konieczne jest policzenie SGM. W Polsce lista, dla której obliczono SGM'2002, obejmuje 71 działalności rolniczych.

1.3. Zakres podmiotowy FADN

Minimalny próg określający gospodarstwo jako towarowe (oznacza to włączenie gospodarstwa do badań) wyrażony jest w ESU. Wielkość ta jest ustalana dla każdego kraju członkowskiego oddzielnie i zmienia się w czasie, zgodnie z ewolucją struktury i siły ekonomicznej gospodarstw rolnych (patrz: Tabela 1.3-1).

Tabela 1.3-1 Minimalne progi wielkości ekonomicznej i liczebność próby FADN w poszczególnych krajach członkowskich w 2008 r.

Kraj	Dolny próg wielkości ekonomicznej	Liczba gospodarstw w próbie szt.	Struktura próby w europejskim FADN
	ESU		%
Austria	8	1 800	2,2
Belgia	16	1 200	1,5
Bułgaria	1	2 000	2,5
Cypr	2	500	0,6
Czechy	4	1 300	1,6
Dania	8	2 250	2,8
Estonia	2	500	0,6
Finlandia	8	1 150	1,4
Francja	8	7 320	9,1
Grecja	2	5 500	6,9
Hiszpania	4	9 706	12,1
Holandia	16	1 500	1,9
Irlandia	2	1 300	1,6
Litwa	2	1 000	1,2
Luksemburg	8	360	0,4

Łotwa	2	1 000	1,2
Malta	8	400	0,5
Niemcy	16	6 360	7,9
Polska	2	12 100	15,1
Portugalia	2	2 300	2,9
Rumunia	1	2 000	2,5
Słowacja	8	600	0,7
Słowenia	2	900	1,1
Szwecja	8	1 000	1,2
Węgry	2	1 900	2,4
Wielka Brytania	16	2 500	3,1
(w tym: Irlandia Północna)	8	320	0,4
Włochy	4	11 686	14,6
Razem FADN UE		80 132	100

Źródło: Rozporządzenie Komisji nr 1265/2008 z 16 grudnia 2008 r. zmieniające Rozporządzenie nr 1859/82 dotyczące wyboru gospodarstw przekazujących dane do celów określania dochodów gospodarstw rolnych [4].

1.4. Wybór próby gospodarstw rolnych z pola obserwacji FADN

Agencje łącznikowe z poszczególnych krajów opracowują corocznie plany wyboru gospodarstw rolnych do badań w ramach FADN. Po ich opracowaniu i zaakceptowaniu przez Komitety Krajowe FADN, plany te są przekazywane do akceptacji przez Komitet Wspólnoty nadzorujący FADN.

Biorąc pod uwagę kryterium wielkości ekonomicznej czy typu rolniczego, obserwujemy wewnątrz pola obserwacji FADN duże zróżnicowanie gospodarstw rolnych.

Dla zapewnienia precyzyjnego odzwierciedlenia tego zróżnicowania w próbie badawczej Agencja łącznikowa dzieli pole obserwacji na warstwy. Pominięcie tej czynności w procesie wyboru próby, mogłoby spowodować brak właściwej reprezentacji niektórych rodzajów gospodarstw (np. dużych gospodarstw mlecznych w jednym regionie, czy małych gospodarstw produkujących owoce w innym regionie). W procedurze wyboru gospodarstw mają zastosowanie do warstwowania zbioru gospodarstw trzy kryteria⁴:

- położenie regionalne,
- wielkość ekonomiczna,
- typ rolniczy.

⁴ Patrz: Literatura poz. [6]

1.5. Zakres przedmiotowy FADN

Dla potrzeb FADN zbieranych jest około 1 tys. różnych danych liczbowych, dotyczących gospodarstwa rolnego. Odzwierciedlają one stan i strukturę składników majątkowych, a także stan i strukturę zobowiązań. Inne dane odzwierciedlają strukturę przychodów i kosztów na poziomie gospodarstwa rolnego. Szczególna uwaga zwrócona jest na elementy związane ze Wspólną Polityką Rolną (dotacje, kwoty i limity produkcyjne).

Zakres i format zbieranych danych rachunkowych w gospodarstwach rolnych dla potrzeb FADN, jest szczegółowo zdefiniowany w Rozporządzeniu Komisji 1861/2006/EC z 15 grudnia 2006 r.[3] [10]. Przepisy te zawierają obok szczegółowego wykazu zmiennych, także instrukcje dotyczące sposobu wypełniania tzw. sprawozdania z gospodarstwa rolnego FADN oraz definicje stosowanych pojęć. Sprawozdanie to składa się z 14 grup danych rachunkowych, zestawionych tematycznie w odpowiednie tabele (od A do N):

- Tab. A.** Informacje ogólne.
- Tab. B.** Struktura własnościowa ziemi użytkowanej rolniczo.
- Tab. C.** Zasoby i nakłady pracy własnej oraz najemnej.
- Tab. D.** Stan i wartość zwierząt.
- Tab. E.** Zakup i sprzedaż zwierząt.
- Tab. F.** Koszty.
- Tab. G.** Zasoby i gospodarowanie składnikami majątkowymi.
- Tab. H.** Zadłużenie.
- Tab. I.** Podatek od wartości dodanej (VAT).
- Tab. J.** Dopłaty i subsydia.
- Tab. K.** Produkcja roślinna i zwierzęca (bez zwierząt).
- Tab. L.** Kwoty i inne prawa.
- Tab. M.** Dopłaty bezpośrednie.
- Tab. N.** Szczegóły zakupów i sprzedaży zwierząt.

1.6. Sposób prezentacji wyników obliczonych na podstawie danych rachunkowych FADN

Wyniki obliczone na podstawie danych FADN zgromadzonych w komputerowej bazie prezentowane są w zestawie statystycznym nazwanym „Wyniki Standardowe FADN – Poziom I” [9] [13]. Zawierają one wartości średnie dla grup gospodarstw rolnych wyłanianych według typów rolniczych i wielkości ekonomicznej. Dodatkowo gospodarstwa zostały pogrupowane według powierzchni użytków rolnych.

Ze względu na obowiązujące zasady upowszechniania danych FADN dopuszczalne jest prezentowanie wyników z grupy obejmującej co najmniej 15 gospodarstw. W przypadku mniejszej liczebności wpisywana jest „•” (kropka).

Tabela 1.6-1 Grupowanie gospodarstw rolnych według typów rolniczych (TF8)

Typy rolnicze		Typy rolnicze podstawowe	
Symbol	Nazwa	Symbol	Nazwa
AB	Uprawy polowe	13	Zboża, oleiste i strączkowe
		14	Inne uprawy polowe
		60	Uprawy polowe ogrodnicze i trwałe, łącznie
C	Uprawy ogrodnicze	20	Uprawy ogrodnicze
D	Winnice	31	Winnice
E	Uprawy trwałe	32	Drzewa i krzewy owocowe (łącznie z cytrusowymi)
		33	Gaje oliwne
		34	Pozostałe uprawy trwałe, łącznie
F	Krowy mleczne	41	Bydło mleczne
G	Zwierzęta żywione w systemie wypasowym (bez krów mlecznych)	42	Bydło opasowe
		43	Bydło ogółem
		44	Owce, kozy i inne zwierzęta żywione w systemie wypasowym
H	Zwierzęta ziarnożerne	50	Zwierzęta żywione paszami treściwymi
I	Mieszane	71	Różne zwierzęta, z przewagą żywionych w systemie wypasowym
		72	Różne zwierzęta, z przewagą żywionych paszami treściwymi
		81	Uprawy polowe i zwierzęta żywione w systemie wypasowym, łącznie
		82	Różne uprawy i zwierzęta, łącznie

Zestawienie typów rolniczych TF8 jest kombinacją typów podstawowych, pochodzących z różnych typów szczegółowych, tworzącą w rezultacie osiem grup gospodarstw rolnych.

Tabela 1.6-2 Grupowanie gospodarstw rolnych według wielkości ekonomicznej (ESU), klasyfikacja ES6

ES6		Rozmiar w ESU
bardzo małe	(XS)	ESU < 4
małe	(S)	4 ≤ ESU < 8
średnio- małe	(MS)	8 ≤ ESU < 16
średnio- duże	(ML)	16 ≤ ESU < 40
duże	(L)	40 ≤ ESU < 100
bardzo duże	(XL)	ESU ≥ 100

Z kolei Tabela 1.6-2 przedstawia sześć klas wielkości ekonomicznej gospodarstw rolnych (ES6) opracowanych na podstawie Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych [2].

Tabela 1.6-3 Grupowanie gospodarstw rolnych według powierzchni użytków rolnych (UR)

Wyszczególnienie	Powierzchnia użytków rolnych w ha
bardzo małe (AXS)	UR ≤ 5
małe (AS)	5 < UR ≤ 10
średnio- małe (AMS)	10 < UR ≤ 20
średnio- duże (AML)	20 < UR ≤ 30
duże (AL)	30 < UR ≤ 50
bardzo duże (AXL)	UR > 50

Klasyfikacja gospodarstw rolnych według 6 klas powierzchni użytków rolnych wyrażonej w ha, jest rzadziej stosowana (patrz: Tabela 1.6-3). Tego grupowania także nie stosuje się w Wynikach Standardowych FADN. W publikacjach Komisji UE została ona wyparta przez grupowanie według parametrów ekonomicznych, ustalanych w ramach Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych.

2. Zmienne zawarte w „Wynikach Standardowych FADN”

2.1. Opis zmiennych w „Wynikach Standardowych FADN”

„Wyniki Standardowe FADN” zawierają 10 grup tematycznych:

1. Populacja i próba gospodarstw.
2. Wybrane informacje o produkcji.
3. Wartość produkcji.
4. Koszty.
5. Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa.
6. Salda dopłat i podatków.
7. Dochód na gospodarstwo rolne.
8. Dochód na osobę.
9. Bilans finansowy na koniec roku obrachunkowego.
10. Wskaźniki finansowe.

Opisy poszczególnych zmiennych są zgodne z zawartymi w Wynikach Standardowych FADN⁵. Natomiast ich zawartość w poszczególnych tabelach nie zawsze odpowiada w pełni tytułom. Należy więc zwrócić uwagę na szczegółowy opis danej zmiennej (od Tabela 2.1-1 do Tabela 2.1-10). W kolumnie „Symbol” zawarte jest alfanumeryczne, pięciodziankowe oznaczenie poszczególnych zmiennych.

Dla ułatwienia rozumienia poszczególnych zmiennych zawartych w Wynikach Standardowych FADN, w dalszej części rozdziału zamieszczono ich objaśnienia w porządku identycznym do prezentowanych wyników. Dodatkowo zamieszczono szczegółowe schematy obliczeń wybranych zmiennych prezentowanych w Wynikach Standardowych.

Tabela 2.1-1 Populacja i próba gospodarstw

Symbol	Zmienna	Sposób obliczenia, uwagi
SYS02	Liczba reprezentowanych gospodarstw	Suma parametrów wag poszczególnych gospodarstw w próbie.
SYS03	Liczba gospodarstw w próbie	Liczba gospodarstw w próbie.
SYS04	Kurs wymiany jedn. monetarnej kraju członkowskiego na euro	Średni kurs wymiany krajowej waluty na euro w roku obrachunkowym. Obliczany jest jako średnia z miesięcznych kursów wymiany ważonych liczbą dni w miesiącu.

⁵ Patrz: Literatura poz. [9] [13].

Tabela 2.1-2 Wybrane informacje o produkcji

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE005	Wielkość ekonomiczna	ESU	Wielkość ekonomiczna gospodarstwa rolnego, wyrażona w europejskich jednostkach wielkości.
SE010	Nakłady pracy ogółem	AWU	Całkowite nakłady pracy ludzkiej w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego = AWU wyrażone w jednostkach przeliczeniowych pracy = osobach pełnozatrudnionych = 2 200 godz./rok. [SE015 + SE020]
SE011	Czas pracy ogółem	godz.	Całkowity czas pracy ludzi w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego, wyrażony w godzinach. [SE016 + SE021]
SE015	Nakłady pracy własnej	FWU	Nakłady pracy w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego osób nieopłaconych = FWU (głównie członków rodziny), wyrażony w jednostkach przeliczeniowych pracy rodziny = osobach pełnozatrudnionych rodziny.
SE016	Czas pracy własnej	godz.	Czas pracy w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego osób nieopłaconych (głównie członków rodziny), wyrażony w godzinach.
SE020	Nakłady pracy najemnej	AWU	Nakłady pracy w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego osób opłaconych gotówką lub w naturze, wyrażony w jednostkach przeliczeniowych pracy = osobach pełnozatrudnionych.
SE021	Czas pracy najemnej	godz.	Czas pracy w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego osób opłaconych gotówką lub w naturze, wyrażony w godzinach.
SE025	Powierzchnia użytkowanych użytków rolnych	ha	Całkowity obszar ziemi użytkowanej rolniczo (użytków rolnych) = (UAA). Na tę powierzchnię składa się: ziemia własna, ziemia dodzierżawiona na jeden rok lub dłużej, ziemia użytkowana na zasadzie udziału w zbiorze z właścicielem, a także ugory i odłogi. Nie uwzględnia się powierzchni uprawy grzybów, ziemi dodzierżawionej na okres krótszy niż 1 rok, ziemi zalesionej i pozostałych gruntów (dróg, stawów, nieużytków, itp.). Powierzchnia wyrażona jest w hektarach (1 ha = 10 000 m ²).
SE030	Powierzchnia dodzierżawionych użytków rolnych	ha	Powierzchnia ziemi dodzierżawionej przez rolnika na podstawie umowy dzierżawnej na okres liczący co najmniej 1 rok (odpłatność regulowana w gotówce lub w naturze).
SE035	Zboża	ha	Pszenica zwyczajna, orkisz, pszenica twarda, żyto, jęczmień, owies, mieszanki zbożowe, kukurydza na ziarno, pozostałe zboża.
SE041	Pozostałe uprawy polowe	ha	Strączkowe na nasiona, ziemniaki, buraki cukrowe, ziola, oleiste i włókniste tącznie z nasionami, chmiel, tytoń, inne przemysłowe (tącznie z bawełną i trzciną cukrową).
SE042	Uprawy energetyczne	ha	Powierzchnia uprawy roślin energetycznych.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE046	Warzywa i kwiaty	ha	Świeże warzywa, melony, truskawki, kwiaty i rośliny ozdobne (uprawiane w uprawie polowej lub pod osłonami wysokimi). Dotyczy powierzchni podstawowej (nie uwzględnia się powierzchni wszystkich zbiorów), nawet gdy praktykowane jest następstwo na tej samej powierzchni, w tym samym roku obrachunkowym. Nie uwzględnia się powierzchni uprawy grzybów.
SE050	Winnice	ha	Łącznie z młodymi nasadzeniami jeszcze nie plonującymi (bez szkótek).
SE054	Uprawy trwałe	ha	Sady owocowe i jagodowe (łącznie z sadami tropikalnymi), gaje oliwne, szkółki i pozostałe uprawy trwałe (wiklina, sitowie, bambus). Łącznie z młodymi nasadzeniami i trwałymi uprawami pod osłonami. Bez winogron. [SE055 + SE060 + SE065]
SE055	Sady	ha	Sady owocowe i jagodowe (łącznie z sadami tropikalnymi).
SE060	Gaje oliwne	ha	Drzewa oliwne.
SE065	Pozostałe uprawy trwałe	ha	Szkółki i pozostałe uprawy trwałe (wiklina, sitowie, bambus). Łącznie z młodymi nasadzeniami i uprawami trwałymi pod osłonami.
SE071	Uprawy pastewne	ha	Pastewne korzeniowe i kapustne, trawa w uprawie polowej, łąki, pastwiska trwałe i niepielęgowane, pozostałe uprawy pastewne.
SE072	Odfogi	ha	Powierzchnia użytków rolnych, nieuprawiana w roku obrachunkowym, niekwalifikująca się do otrzymania dotacji i innego wsparcia finansowego.
SE073	Ugory	ha	Grunty orne czasowo nieużytkowane, które pozostają w dobrej kulturze oraz które kwalifikują się do otrzymania dotacji i innego wsparcia finansowego.
SE075	Lasy	ha	Obszary zadrzewione, lasy, plantacje topoli, łącznie ze szkółkami leśnymi. Obszar ten nie jest ujęty w pozycji „Powierzchnia użytkowanych użytków rolnych” (SE025).
SE080	Zwierzęta ogółem	LU	Stan średni w roku: koniowatych, bydła, owiec, kóz, trzody chlewnej i drobiu utrzymywanych w gospodarstwie rolnym, wyrażony w jednostkach przeliczeniowych zwierząt (LU) ⁶ . Nie są uwzględniane roje pszczoł, króliki i pozostałe zwierzęta. Zwierzęta nie będące własnością gospodarstwa rolnego, utrzymywane w gospodarstwie na podstawie umowy także ujęte są dla określenia rocznego stanu posiadania zwierząt.

⁶ konie	:= 0, 8	krowy mleczne	:= 1, 0	lochy	:= 0, 5
cielęta na tucz	:= 0, 4	krowy wybrakowane	:= 1, 0	tuczniaki	:= 0, 3
cielęta < 1 rok	:= 0, 4	krowy pozostałe	:= 0, 8	trzoda pozostała	:= 0, 3
byczki 1 - 2 lata	:= 0, 7	matki kozie	:= 0, 1	brojlery	:= 0, 007
jałówki 1 - 2 lata	:= 0, 7	kozy pozostałe	:= 0, 1	kury nioski	:= 0, 014
byki ≥ 2 lata	:= 1, 0	matki owcze	:= 0, 1	drób pozostały	:= 0, 03
jałówki hodow.	:= 0, 8	owce pozostałe	:= 0, 1		
jałówki na tucz	:= 0, 8	prosięta	:= 0, 027		

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE085	Krowy mleczne	LU	Krowy (także samice bawole), które wycielity się i głównie utrzymywane są dla produkcji mleka z przeznaczeniem do spożycia przez ludzi. Nie ujmuje się tu krów wybrakowanych.
SE090	Pozostałe bydło	LU	Pozostałe bydło (z wyjątkiem krów mlecznych).
SE095	Owce i kozy	LU	Matki kozie i pozostałe kozy, matki owcze i pozostałe owce.
SE100	Trzoda chlewna	LU	Prosięta, maciory, tuczniki i pozostała trzoda chlewna.
SE105	Drób	LU	Drób mięsny, kury nioski i pozostały drób.
SE110	Plon pszenicy	dt/ha	Ilość wyprodukowanego ziarna pszenicy zwyczajnej i orkiszu z jednego hektara wyrażona w decytonach na hektar (100 kg/ha).
SE115	Plon kukurydzy	dt/ha	Ilość wyprodukowanego ziarna kukurydzy z jednego hektara wyrażona w decytonach na hektar (100 kg/ha).
SE120	Obsada zwierząt	LU/ha	Obsada zwierząt żywionych systemem wypasowym (przeżuwaczy), bez cieląt przeznaczonych na tucz, na 1 ha powierzchni paszowej. Suma średniej liczby jednostek przeliczeniowych (LU): bydła (bez cieląt opasowych) oraz owiec i kóz, przypadająca na 1 hektar roślin pastewnych uprawianych na użytkach rolnych. Do tej powierzchni zalicza się uprawy pastewne, ugory i odłogi. Parametr obsady zwierząt jest obliczany tylko dla gospodarstw utrzymujących ten rodzaj zwierząt i posiadających uprawy pastewne (powierzchnię paszową).
SE125	Wydajność mleczna krów	kg/krowę ⁷	Produkcja mleka i przetworów z mleka (w ekwiwalencie mleka) w przeliczeniu na jedną krowę mleczną. Produkcja mleka obejmuje sprzedaż, przekazanie mleka do gospodarstwa domowego i zużycie mleka w gospodarstwie rolnym (skarmione przez zwierzęta).

Tabela 2.1-3 Wartość produkcji

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE131	Produkcja ogółem	c.u.	Suma wartości produkcji: roślinnej, zwierzęcej i pozostałej. Obejmuje: sprzedaż, przekazania do gospodarstwa domowego, zużycie na potrzeby gospodarstwa rolnego, różnicę stanu zapasów, różnicę wartości zwierząt wywołaną zmianą cen a pomniejszona jest o zakup zwierząt. [SE135 + SE206 + SE256]
SE135	Produkcja roślinna	c.u.	Obejmuje: sprzedaż, zużycie wewnętrzne, przekazanie do gospodarstwa domowego i różnicę stanu zapasów. [SE140 + SE145 + SE146 + SE150 + SE155 + SE160 + SE165 + SE170 + SE175 + SE180 + SE185 + SE190 + SE195 + SE200]

⁷ Stosuje się przelicznik 1 litr = 1,031 kg.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE140	Zboża	c.u.	Dotyczy upraw na ziarno.
SE145	Rośliny białkowe	c.u.	Uprawiane na nasiona, bez upraw zbieranych na zielonkę z przeznaczeniem na pasze. Nie ujmuje się tu warzyw i soi.
SE146	Uprawy energetyczne	c.u.	Wszystkie rośliny uprawiane na cele energetyczne.
SE150	Ziemniaki	c.u.	Wszystkie typy odmian – także ziemniaki wczesne i sadzeniaki.
SE155	Buraki cukrowe	c.u.	Dotyczy przede wszystkim korzeni. Nie ujmuje się wartości liści, natomiast uwzględnia się wartość wyśtoków otrzymanych od cukrowni lub odsprzedanych przez rolnika do cukrowni.
SE160	Rośliny oleiste	c.u.	Rośliny oleiste i włókniste uprawiane na olej (bez bawełny).
SE165	Rośliny przemysłowe	c.u.	Chmiel, tytoń, inne uprawy przemysłowe (łącznie z ziołami, roślinami aromatycznymi i przyprawowymi, bawełną i trzciną cukrową oraz włóknistymi i konopiami uprawianymi na włókno).
SE170	Warzywa i kwiaty	c.u.	Świeże warzywa, melony, truskawki, kwiaty i rośliny ozdobne (uprawiane w uprawie polowej lub pod osłonami). Tu uwzględniona jest też wartość produkcji grzybów (mimo tego, że powierzchnia uprawy grzybów nie jest uwzględniona w pozycji SE046).
SE175	Owoce	c.u.	Owoce z drzew i krzewów uprawianych w uprawie polowej (łącznie z owocami tropikalnymi).
SE180	Owoce cytrusowe	c.u.	Pomarańcze, nektarynki i mandarynki, klementynki, cytryny i inne owoce cytrusowe.
SE185	Wina i winogrona	c.u.	Winogrona spożywcze, winogrona do produkcji win jakościowych i stołowych, różne produkty z winogron (moszcz z winogron itp.), wino, produkty uboczne z produkcji wina, rodzynki.
SE190	Oliwki i olej z oliwek	c.u.	Oliwki jadalne, oliwki do produkcji oleju, olej i produkty uboczne z produkcji oleju z oliwek.
SE195	Uprawy pastewne	c.u.	Rośliny pastewne korzeniowe i kapustne, trawa w uprawie polowej, łąki, pastwiska trwałe i niepielęgnowane, pozostałe uprawy pastewne. Tu wchodzi także produkcja z ugorów i odłogów (o ile taka występuje w gospodarstwie).
SE200	Inne produkty pochodzenia roślinnego	c.u.	Nasiona i sadzonki (traw, roślin polowych i ogrodniczych, bez zbóż, roślin białkowych, ziemniaków i roślin oleistych), inne uprawy polowe (nieujęte w wyszczególnionych pozycjach), uprawy trwałe rosnące pod osłonami nieuwzględnione w SE170. Tu wlicza się także przyrost wartości młodych plantacji wieloletnich (do wejścia w plonowanie). Ustala się go na podstawie poniesionych kosztów.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE206	Produkcja zwierzęca	c.u.	Produkcja obejmuje wartość produkcji żywca oraz wartość produktów pochodzenia zwierzęcego. Produkcja zwierzęca obejmuje: sprzedaż, różnicę wartości zwierząt w roku obrachunkowym i przekazanie do gospodarstwa domowego. Pomniejsza się ją o zakup zwierząt. Rachunek jest przeprowadzany dla koniowatych, bydła, owiec, kóz, trzody chlewnej, drobiu i pozostałych zwierząt. Różnica wartości zwierząt stada obrotowego obejmuje stan na koniec roku pomniejszony o stan na początek roku. W przypadku zwierząt stada podstawowego szacuje się także różnicę wartości zwierząt z tytułu zmiany cen jednostkowych w roku obrachunkowym. Produkcja produktów zwierzęcych obejmuje sprzedaż, przekazanie do gospodarstwa domowego, zużycie wewnętrzne i różnicę stanu zapasów. Do produktów zwierzęcych zalicza się: mleko i produkty z mleka krów, owiec i kóz, wełnę, jaja kurze, inne produkty zwierzęce (przychody z krycia, obornik, jaja innych ptaków itp.), a także wpływy z usługowego odchovu zwierząt oraz z miodu. [SE216 + SE220 + SE225 + SE230 + SE235 + SE240 + SE245 + SE251]
SE211	Różnica wartości zwierząt stada podstawowego	c.u.	Różnica wartości zwierząt stada podstawowego z tytułu zmiany cen jednostkowych w roku obrachunkowym. Zmienna ta umożliwi pominięcie wpływu zmian cen zwierząt stada podstawowego na wartość produkcji w danym roku.
SE216	Mleko i przetwory z mleka krowiego	c.u.	W tej pozycji ujęta jest wartość mleka i przetworów pomniejszona o odpowiednie opłaty współodpowiedzialnościowe (jeśli występują), lecz bez opłat karnych za nieprawidłową realizację kwoty mlecznej. Te opłaty są ujęte w saldzie dopłat i kar do produkcji mleka.
SE220	Wołowina i cielęcina	c.u.	Obejmuje produkcję i różnicę wartości zwierząt (z uwzględnieniem różnicy wartości zwierząt stada obrotowego i podstawowego).
SE225	Wieprzowina	c.u.	Obejmuje produkcję i różnicę wartości zwierząt (z uwzględnieniem różnicy wartości zwierząt stada obrotowego i podstawowego).
SE230	Owce i kozy	c.u.	Obejmuje produkcję i różnicę wartości zwierząt (z uwzględnieniem różnicy wartości zwierząt stada obrotowego i podstawowego).
SE235	Mięso drobiowe	c.u.	Obejmuje produkcję i różnicę wartości zwierząt stada obrotowego (wartość na koniec roku - wartość na początek roku).
SE240	Jaja	c.u.	W pozycji tej uwzględnione są jaja wszystkich gatunków drobiu (bez jaj strusich, które wraz z innymi produktami z tych zwierząt wchodzi do pozycji SE251).
SE245	Mleko i przetwory z mleka owczego i koziego	c.u.	W tej pozycji ujęta jest wartość mleka i jego przetworów.
SE251	Inne zwierzęta i produkty zwierzęce	c.u.	Pozycja ta obejmuje: żywca końskiego i inne zwierzęta niewymienione wyżej - np.: króliki, roje pszczele, zwierzęta futerkowe, ryby, strusie (z uwzględnieniem różnicy wartości zwierząt stada obrotowego i podstawowego), a także wełnę i pozostałe produkty pochodzenia zwierzęcego (np. obornik czy mleko innych zwierząt), a także przychody z krycia i przychody z usługowego odchovu zwierząt. Różnica wartości stada podstawowego koni z tytułu zmiany cen jednostkowych w roku obrachunkowym też wliczana jest do tej pozycji.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE256	Pozostała produkcja	c.u.	Do pozycji tej należą: czynsz za wdzierżawioną ziemię w stanie gotowym do siewu, przychody z okazjonalnego przekazania powierzchni paszowej, produkty z lasu, świadczenie usług, wynajem sprzętu, odsetki od aktywów obrotowych niezbędnych do bieżącego funkcjonowania gospodarstwa rolnego, przychody z agroturystyki, przychody dotyczące wcześniejszych lat obrachunkowych, pozostałe produkty i przychody.
SE260	Przekazania do gospodarstwa domowego	c.u.	Wartość produktów roślinnych i zwierzęcych przekazanych do gospodarstwa domowego rolnika. Wartość ta stanowi część produkcji ogółem.
SE265	Zużycie wewnętrzne	c.u.	Wartość produktów roślinnych i zwierzęcych wytworzonych i zużytych w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego, np. produkty roślinne zużyte jako pasze dla zwierząt, a także nasiona i sadzeniaki. Produkty te uwzględnione są w rachunku produkcji ogółem a zarazem stanowią one istotną pozycję w kosztach pasz i materiału rozmnożeniowego.

Tabela 2.1-4 Koszty

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE270	Koszty ogółem	c.u.	Obejmują: koszty bezpośrednie, koszty ogólnogospodarcze, amortyzację i koszt czynników zewnętrznych. Ujęte są tu koszty dotyczące działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego poniesione na produkcję uzyskaną w roku obrachunkowym. Uwzględnione są nakłady produktów potencjalnie towarowych wytworzonych w gospodarstwie rolnym i zużytych w ramach działalności operacyjnej – do celów produkcyjnych (nasiona i sadzonki oraz pasze dla zwierząt żywionych systemem wypasowym i ziarnożernych). Obornik nie jest traktowany jako produkt potencjalnie towarowy i nie jest uwzględniany w tej pozycji. Podatki gospodarstwa rolnego i inne opłaty nie są włączone do kosztów ogółem, lecz uwzględniane są przy obliczaniu sald dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej i inwestycyjnej. Podatki od dochodów spoza gospodarstwa rolnego nie są uwzględniane w rachunkach FADN. [SE275 + SE360 + SE365]
SE275	Zużycie pośrednie	c.u.	Obejmuje koszty bezpośrednie (z uwzględnieniem produktów wytworzonych w gospodarstwie rolnym) oraz koszty ogólnogospodarcze towarzyszące działalności operacyjnej w roku obrachunkowym. [SE281 + SE336]
SE281	Koszty bezpośrednie	c.u.	Obejmują: koszty bezpośrednie produkcji roślinnej (nasiona i sadzonki, nawozy, środki ochrony roślin, pozostałe koszty bezpośrednie produkcji roślinnej), koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej (pasza dla zwierząt żywionych systemem wypasowym i dla zwierząt ziarnożernych, inne koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej) oraz koszty bezpośrednie produkcji leśnej. [SE285 + SE295 + SE300 + SE305 + SE310 + SE320 + SE330 + SE331]
SE285	Nasiona i sadzonki	c.u.	Odnoszące się do upraw rolniczych i ogrodniczych. Nowe nasadzenia plantacji trwałych i drzewostanu leśnego zalicza się do działalności inwestycyjnej a nie do kosztów bezpośrednich.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE290	Nasiona i sadzonki własne	c.u.	Nasiona i sadzonki wyprodukowane i zużyte w gospodarstwie.
SE295	Nawozy	c.u.	Zakupione nawozy i materiały poprawiające jakość ziemi (bez zużytych w produkcji leśnej).
SE300	Środki ochrony roślin	c.u.	Środki ochrony roślin, pułapki i chwytaki, urządzenia płoszące ptaki, osłony przeciwgradowe, ochrona przeciwmrozowa itp. (bez środków zużytych w produkcji leśnej).
SE305	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji roślinnej	c.u.	Obejmują: analizy gleby, zakup upraw na pniu, czynsz za ziemię dodzierżawioną na okres krótszy niż 1 rok, okazjonalny zakup płodów roślinnych (winogron itp.), koszty dotyczące przygotowania produktów do sprzedaży, koszty przechowywania, koszty sprzedaży płodów roślinnych itp.
SE310	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym	c.u.	Pasze treściwe (łącznie z lizawkami mineralnymi i środkami konserwującymi), pasze objętościowe, opłaty za wypas na wspólnych pastwiskach, koszty usługowego odchovu zwierząt, czynsz za dodzierżawioną powierzchnię paszową dla koni, bydła, owiec i kóz, niezaliczoną do powierzchni użytkowanych użytków rolnych (SE025) (własna i obca).
SE315	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym, wytworzone w gosp. rol.	c.u.	Produkty potencjalnie towarowe wytworzone w gospodarstwie rolnym (łącznie z mlekiem, ale bez mleka wyssanego przez cielęta, jagnięta i koźlęta) i skarmione przez zwierzęta żywione w systemie wypasowym.
SE320	Pasze dla zwierząt ziarnożernych	c.u.	Pasze dla zwierząt ziarnożernych (m.in. trzody chlewnej i drobiu) – wszystkie rodzaje (własna i obca).
SE325	Pasze dla zwierząt ziarnożernych wytworzone w gosp. rol.	c.u.	Produkty potencjalnie towarowe wytworzone w gospodarstwie rolnym (łącznie z mlekiem, innym niż wyssane przez cielęta, jagnięta i koźlęta) i skarmione przez zwierzęta ziarnożerne.
SE330	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej	c.u.	Opłaty za usługi weterynaryjne i koszty inseminacji, koszty analiz mleka, okazjonalne zakupy produktów pochodzenia zwierzęcego (mleko itp.), koszty dotyczące przygotowania produktów do sprzedaży, koszty przechowywania, koszty sprzedaży produktów zwierzęcych itp.
SE331	Koszty bezpośrednie produkcji leśnej	c.u.	Nawozy, materiały ochronne, drobne koszty bezpośrednie. Koszty pracy najemnej, usług i maszyn nie są tu włączone. Są one wykazane w innych – odpowiednich rodzajowo pozycjach kosztowych.
SE336	Koszty ogólnogospodarcze	c.u.	Koszty ogólnogospodarcze związane z działalnością operacyjną, lecz nieuznane za koszty bezpośrednie działalności operacyjnej. [SE340 + SE345 + SE350 + SE356]
SE340	Koszty utrzymania maszyn i budynków	c.u.	Koszty bieżącego utrzymania sprzętu (i zakupu narzędzi o małej wartości), koszty ponoszone na samochody osobowe, bieżące utrzymanie budynków i urządzeń melioracyjnych, ubezpieczenie budynków. Remonty kapitałowe zaliczane są do działalności inwestycyjnej.
SE345	Energia	c.u.	Paliwa silnikowe i oleje smarne, energia elektryczna, paliwa grzewcze (opał).
SE350	Usługi	c.u.	Koszty pracy wykonanej w ramach usług oraz koszt wynajmu (zaangażowania) maszyn.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE356	Pozostałe koszty ogólnogospodarcze	c.u.	Woda, ubezpieczenia (bez ubezpieczeń budynków i wypadków przy pracy, odpowiedzialności cywilnej) oraz inne koszty ogólnogospodarcze powstałe w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego (np. opłaty za prowadzenie księgowości, opłaty telefoniczne).
SE360	Amortyzacja	c.u.	Amortyzacja środków trwałych własnych wycenionych według wartości odtworzeniowej. W rachunku wyników pozycja amortyzacji środków trwałych odnosi się do całego roku obrachunkowego. Kwota amortyzacji jest ustalana na podstawie wartości odtworzeniowej. Amortyzacja dotyczy: plantacji wieloletnich, budynków i wyposażenia trwałego, urządzeń melioracyjnych, maszyn i narzędzi. Nie oblicza się amortyzacji w przypadku ziemi, lasów, kwot i limitów produkcyjnych oraz aktywów obrotowych.
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	c.u.	Koszty zaangażowania obcych czynników wytwórczych (pracy, ziemi i kapitału) w procesie produkcyjnym. Do tych kosztów zaliczają się: wynagrodzenia za pracę, czynsze i odsetki. [SE370 + SE375 + SE380]
SE370	Wynagrodzenia	c.u.	Wynagrodzenia i ubezpieczenia społeczne pracowników najemnych. Nie wlicza się kwot otrzymanych przez pracowników zaliczanych do nieopłaconej siły roboczej.
SE375	Czynsze	c.u.	Czynsze za dodzierżawę ziemi, budynków i koszty opłat dzierżawnych.
SE380	Odsetki	c.u.	Odsetki i opłaty finansowe płacone za kredyty zaciągnięte w celu zakupu ziemi, budynków, maszyn i wyposażenia, zwierząt oraz materiałów. Odsetki i opłaty finansowe za zobowiązania. Otrzymane dopłaty do odsetek muszą być odjęte.

Tabela 2.1-5 Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	c.u.	Dopłaty do działalności operacyjnej (bez dopłat do inwestycji). Dopłaty do odsetek i płatności za zaprzestanie działalności rolniczej nie są ujmowane. Ewidencja danych rachunkowych odbywa się na podstawie przyznanych dopłat a nie uzyskanych płatności. Ma to na celu uzyskanie spójnego wyniku dla określonego roku obrachunkowego, biorąc pod uwagę produkcję, koszty i dopłaty. [SE610 + SE615 + SE620 + SE625 + SE626 + SE630]
SE610	Dopłaty do produkcji roślinnej	c.u.	Dopłaty do produkcji roślinnej, łącznie z płatnościami wyrównawczymi (płatnościami obszarowymi i dopłatami za odłogowanie ziemi). [SE611 + SE612 + SE613]
SE611	Dopłaty wyrównawcze / płatności obszarowe	c.u.	Dopłaty dla producentów zbóż, roślin oleistych i białkowych (COP) oraz roślin energetycznych.
SE612	Dopłaty za odłogowanie	c.u.	Dopłaty otrzymane przez producentów COP, zobowiązanych do odłogowania części posiadanej przez nich ziemi. Ta powierzchnia ziemi może być wykorzystana do uprawy określonych roślin na cele nieżywnościowe.
SE613	Pozostałe dopłaty do produkcji roślinnej	c.u.	Pozostałe dopłaty do upraw polowych, ogrodniczych i plantacji wieloletnich.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE615	Dopłaty do produkcji zwierzęcej	c.u.	Dopłaty do zwierząt i do produktów pochodzenia zwierzęcego.
SE616	Saldo dopłat i kar do produkcji mleka	c.u.	Dopłaty do produkcji mleka pomniejszone o kary umowne za przekroczenie limitu produkcji mleka.
SE617	Dopłaty do pozostałej produkcji bydłowej	c.u.	Dopłaty uzyskiwane z tytułu chowu bydła innego niż krowy mleczne, np. premie za cielęta płci męskiej, za młode byczki, za krowy mamki.
SE618	Dopłaty do produkcji owiec i kóz	c.u.	Poza dopłatami do matek owczych i kozich, uwzględnione są dopłaty do produktów wytwarzanych z mleka koziego i owczego.
SE619	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej	c.u.	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej (w sytuacji kiedy otrzymanych dopłat nie można przypisać do określonej działalności z powodu braku odpowiednio szczegółowych danych).
SE620	Pozostałe dopłaty	c.u.	Pozostałe dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa, w szczególności odnoszące się do produkcji leśnej, agroturystyki, programów rolnośrodowiskowych, zalesiania i pomocy strukturalnej. Ujmowane są w tej pozycji także granty i dopłaty do szkód oraz wyjątkowe dopłaty.
SE621	Dopłaty rolnośrodowiskowe	c.u.	Dopłaty rolnośrodowiskowe.
SE622	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (LFA)	c.u.	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach produkcji rolniczej (LFA).
SE623	Inne dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	c.u.	Dopłaty za dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów UE, do usług doradztwa rolniczego, dopłaty do poprawy jakości produktów rolniczych, do szkoleń, do zalesiania i do zachowania równowagi ekologicznej środowiska leśnego.
SE625	Dopłaty do zużycia pośredniego	c.u.	Dopłaty do kosztów i nakładów poniesionych w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego z wyłączeniem dopłat do wynagrodzeń, czynszów, podatków i odsetek.
SE626	Dopłaty do kosztów czynników zewnętrznych	c.u.	Dopłaty do wynagrodzeń, czynszów i odsetek.
SE630	Płatności "decoupled"	c.u.	Jednolite płatności obszarowe oraz dodatkowe płatności. [SE631 + SE632 + SE640]
SE631	Jednolita płatność na gospodarstwo	c.u.	Tylko dla starych krajów członkowskich.
SE632	Jednolita płatność obszarowa	c.u.	Tylko dla nowych krajów członkowskich (bez Malty i Słowenii).
SE640	Dodatkowe wsparcie	c.u.	Dodatkowa kwota pomocy wynikające z modulacji płatności bezpośrednich.

Tabela 2.1-6 Salda dopłat i podatków

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	c.u.	Dopłaty i podatki mające związek z działalnością operacyjną w roku obrachunkowym. Saldo dopłat i podatków w ramach działalności operacyjnej obejmuje dopłaty i saldo VAT z działalności operacyjnej pomniejszone o podatki gospodarstwa rolnego. [SE605 + SE395 - SE390]
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	c.u.	Dopłaty do działalności operacyjnej (bez dopłat do inwestycji). Dopłaty do odsetek i płatności za zaprzestanie działalności rolniczej nie są ujmowane. Ewidencja danych rachunkowych odbywa się na podstawie przyznanych dopłat a nie uzyskanych płatności. Ma to na celu uzyskanie spójnego wyniku dla określonego roku obrachunkowego, biorąc pod uwagę produkcję, koszty i dopłaty. [SE610 + SE615 + SE620 + SE625 + SE626 + SE630]
SE395	Saldo podatku VAT (z wyłączeniem podatku VAT od inwestycji)	c.u.	Podstawową zasadą, odnoszącą się do wszystkich zapisów jest ewidencja danych według wartości netto (bez VAT). Zasada ta nie stwarza kłopotu w przypadku gdy rolnik jest podatnikiem VAT na zasadach ogólnych. W przypadku gdy obowiązuje system rolniczy, różne kwoty VAT powinny być ewidencjonowane w taki sposób, aby przy obliczaniu wyników, wszelkie korzyści z uczestnictwa w krajowym systemie VAT dla rolnictwa mogły zostać uwzględnione. Saldo VAT dla działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego oblicza się po odjęciu od kwoty VAT należnego od sprzedaży zwrotu ryczałtowej kwoty VAT naliczonego (zapłaconego przy zakupach).
SE390	Podatki	c.u.	Podatki i inne opłaty gospodarstwa rolnego (bez VAT gospodarstwa rolnego i podatków osobistych rolnika), a także podatki i inne opłaty od ziemi i budynków. Dopłaty do podatków nie są ujmowane.
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	c.u.	Dopłaty i podatki niemające związku z działalnością operacyjną gospodarstwa rolnego w roku obrachunkowym. Saldo to oblicza się poprzez odjęcie od kwoty dopłat do działalności inwestycyjnej i rekompensat za rezygnację z produkcji mleka kwoty VAT naliczonego (zapłaconego przy zakupach mających związek z działalnością inwestycyjną). [SE406 + SE407 - SE408]
SE406	Dopłaty do inwestycji	c.u.	Dopłaty do inwestycji.
SE407	Rekompensaty za rezygnację z produkcji mleka	c.u.	Rekompensata może być wypłacana w postaci kwoty ryczałtowej lub rozłożona na okres kilku lat.
SE408	Podatek VAT zapłacony od inwestycji	c.u.	Podatek VAT zapłacony od inwestycji.

Tabela 2.1-7 Dochód na gospodarstwo rolne

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE131	Produkcja ogółem	c.u.	Suma wartości produkcji: roślinnej, zwierzęcej i pozostałej. Obejmuje: sprzedaż, przekazania do gospodarstwa domowego, zużycie na potrzeby gospodarstwa rolnego, różnicę stanu zapasów, różnicę wartości zwierząt wywołaną zmianą cen a pomniejszona jest o zakup zwierząt. [SE135 + SE206 + SE256]
SE275	Zużycie pośrednie	c.u.	Obejmuje koszty bezpośrednie (z uwzględnieniem produktów wytworzonych w gospodarstwie rolnym) oraz koszty ogólnogospodarcze towarzyszące działalności operacyjnej w roku obrachunkowym. [SE281 + SE336]
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	c.u.	Dopłaty i podatki mające związek z działalnością operacyjną w roku obrachunkowym. Saldo dopłat i podatków w ramach działalności operacyjnej obejmuje dopłaty i saldo VAT z działalności operacyjnej pomniejszone o podatki gospodarstwa rolnego. [SE605 + SE395 - SE390]
SE410	Wartość dodana brutto	c.u.	Obejmuje produkcję ogółem pomniejszoną o zużycie pośrednie, a następnie skorygowaną o saldo dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej. [SE131 - SE275 + SE600]
SE360	Amortyzacja	c.u.	Amortyzacja środków trwałych własnych wycenionych według wartości odtworzeniowej. W rachunku wyników pozycja amortyzacji środków trwałych odnosi się do całego roku obrachunkowego. Kwota amortyzacji jest ustalana na podstawie wartości odtworzeniowej. Amortyzacja dotyczy: plantacji wieloletnich, budynków i wyposażenia trwałego, urządzeń melioracyjnych, maszyn i narzędzi. Nie oblicza się amortyzacji w przypadku ziemi, lasów, kwot i limitów produkcyjnych oraz aktywów obrotowych.
SE415	Wartość dodana netto	c.u.	Opłata za zaangażowanie czynników wytwórczych do działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego, bez względu na ich status własnościowy (obce lub własne). Ten parametr jest odpowiedni do porównań gospodarstw posiadających różną strukturę własnościową zaangażowanych czynników wytwórczych. Oblicza się go przez odjęcie amortyzacji od wartości dodanej brutto.
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	c.u.	Koszty zaangażowania obcych czynników wytwórczych (pracy, ziemi i kapitału) w procesie produkcyjnym. Do tych kosztów zaliczają się: wynagrodzenia za pracę, czynsze i odsetki. [SE370 + SE375 + SE380]
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	c.u.	Dopłaty i podatki niemające związku z działalnością operacyjną gospodarstwa rolnego w roku obrachunkowym. Saldo to oblicza się poprzez odjęcie od kwoty dopłat do działalności inwestycyjnej i rekompensat za rezygnację z produkcji mleka kwoty VAT naliczonego (zapłaconego przy zakupach mających związek z działalnością inwestycyjną). [SE406 + SE407 - SE408]

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE420	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego	c.u.	Oплата za zaangażowanie własnych czynników wytwórczych (w przypadku gospodarstw posiadających osobowość prawną tylko ziemi i kapitału) do działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego oraz оплата za ryzyko podejmowane przez prowadzącego gospodarstwo rolne w roku obrachunkowym. Dochód ten oblicza się przez odjęcie salda dopłat i podatków dotyczących inwestycji oraz kosztu czynników zewnętrznych od wartości dodanej netto. [SE415 - SE365 + SE405]

Tabela 2.1-8 Dochód na osobę

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE425	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną	c.u./ AWU	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną (jednostkę przeliczeniową pracy). [SE415/SE010]
SE430	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny	c.u./ FWU	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny (jednostkę przeliczeniową pracy rodziny). Obliczona tylko dla gospodarstw rolnych, w których występują nakłady pracy własnej (SE015>0). [SE420/SE015]

Tabela 2.1-9 Bilans finansowy na koniec roku obrachunkowego

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE436	Aktywa ogółem	c.u.	Obejmuje tylko aktywa stanowiące własność rolnika. Aktywa ogółem obejmują aktywa trwałe i aktywa obrotowe. [SE441 + SE465]
SE441	Aktywa trwałe	c.u.	Aktywa trwałe obejmują ziemię rolniczą, budynki gospodarstwa rolnego, nasadzenia leśne oraz maszyny i urządzenia, a także zwierzęta stada podstawowego. [SE446 + SE450 + SE455 + SE460]
SE446	Ziemia, uprawy trwałe i kwoty produkcyjne	c.u.	Obejmuje ziemię rolniczą, urządzenia melioracyjne, uprawy trwałe, kwoty i inne przypisane prawa (włącznie z kosztami nabycia) oraz lasy. Kwoty produkcyjne (i inne przypisane prawa) uzyskane bezpłatnie nie są wyceniane w bilansie (ewidencjonowana jest tylko ich sprzedaż).
SE450	Budynki	c.u.	Budynki i ich trwałe wyposażenie należące do rolnika.
SE455	Maszyny, urządzenia i śr. transportu	c.u.	Maszyny, ciągniki, samochody osobowe i ciężarówki, sprzęt nawadniający (bez narzędzi o małej wartości bądź o okresie użytkowania nieprzekraczającym jednego roku).
SE460	Stado podstawowe (pleć żeńska)	c.u.	Tu uwzględnia się: jałówki cielne, krowy mleczne, inne krowy w okresie rozrodu, matki kozie i owcze oraz lochy.
SE465	Aktywa obrotowe	c.u.	Aktywa obrotowe obejmują zwierzęta stada obrotowego oraz kapitał obrotowy (zapasy produktów rolnych i pozostałe aktywa obrotowe). [SE470 + SE475 + SE480]
SE470	Stado obrotowe	c.u.	Tu uwzględnia się wartość wszystkich zwierząt produkcyjnych (poza zwierzętami stada podstawowego).
SE475	Zapasy produktów rolniczych	c.u.	Tu ujmuje się wartość wszystkich produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego - bez plantacji nieowocujących.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE480	Pozostałe aktywa obrotowe	c.u.	Ujmowane są w tej pozycji: wartość upraw na pniu, udziały gospodarstwa rolnego w jednostkach rolniczych, należności krótkoterminowe, gotówka w kasie i na rachunku bankowym (kwota niezbędna do bieżącego funkcjonowania gospodarstwa rolnego).
SE485	Zobowiązania ogółem	c.u.	Obejmują wartość wszystkich pozostających do spłaty zobowiązań długo- i krótkoterminowych. [SE490 + SE495]
SE490	Kredyty długoterminowe	c.u.	Ujmowane są tu kredyty zaciągnięte na okres dłuższy niż jeden rok.
SE495	Kredyty krótkoterminowe	c.u.	Ujmowane są tu kredyty zaciągnięte na okres krótszy niż jeden rok oraz inne zobowiązania finansowe.
SE501	Kapitał własny	c.u.	Odzwierciedla wartość aktywów ogółem pomniejszoną o wartość zobowiązań ogółem. [SE436 - SE485]

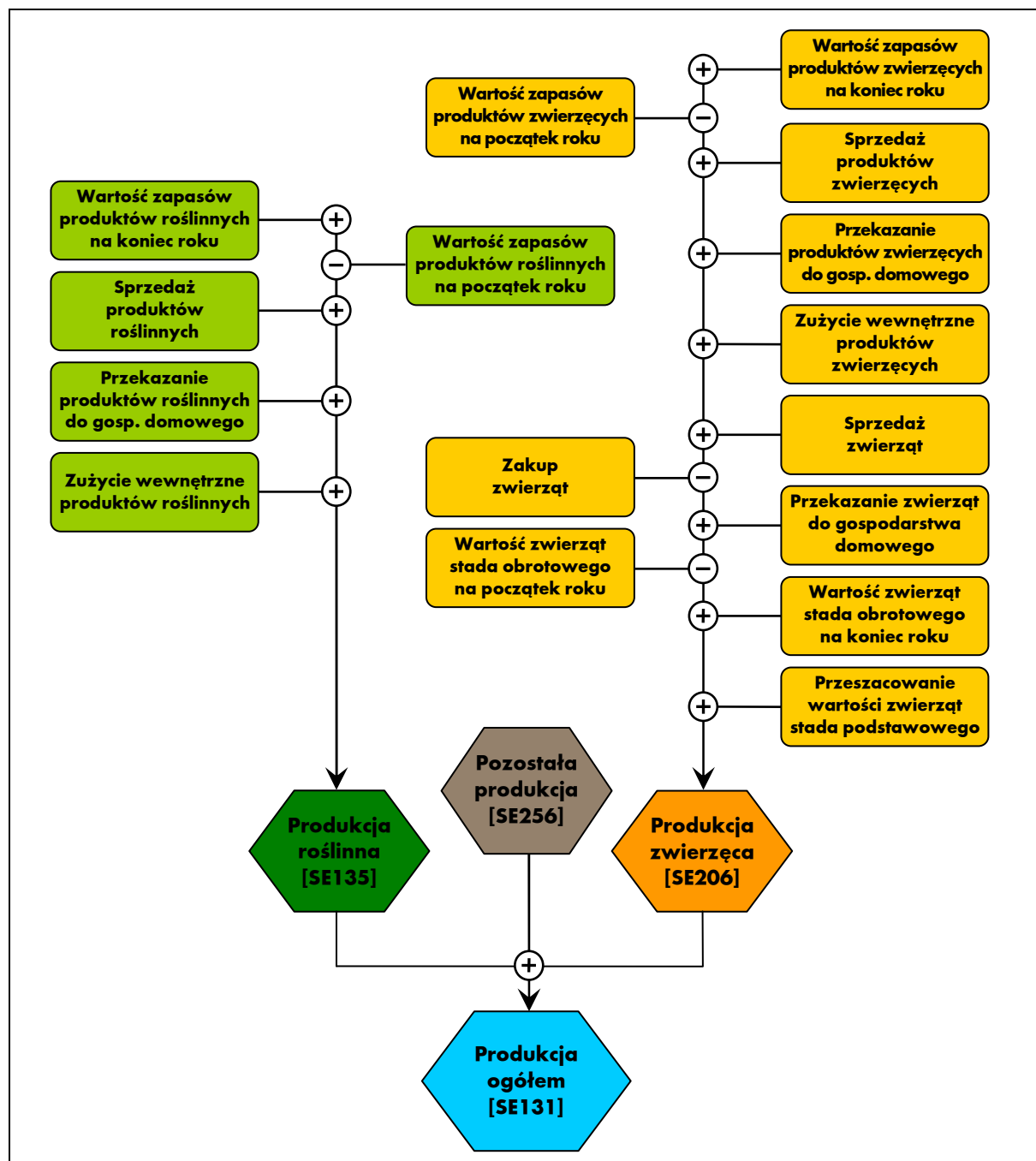
Tabela 2.1-10 Wskaźniki finansowe

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE506	Zmiana wartości kapitału własnego	c.u.	Odzwierciedla wartość kapitału własnego na koniec roku obrachunkowego pomniejszoną o wartość kapitału własnego na początek roku obrachunkowego. [SE501 - SE501P]
SE510	Średnia wartość kapitału gospodarstwa rolnego	c.u.	Odzwierciedla średnią arytmetyczną wartość kapitału gospodarstwa rolnego [(stan na początek roku + stan na koniec roku obrachunkowego)/2]. Na wartość kapitału gospodarstwa rolnego składa się wartość: zwierząt, upraw trwałych, urządzeń melioracyjnych, budynków, maszyn i urządzeń oraz kapitału obrotowego. Nie są ujmowane kwoty i inne prawa, które nie mogą być oddzielane od wartości ziemi. Parametr ten obliczany jest tylko w sytuacji, gdy wartość ziemi jest rejestrowana oddzielnie od wartości budynków.
SE516	Inwestycje brutto	c.u.	Inwestycje brutto to wartość zakupionych i wytworzonych środków trwałych pomniejszona o wartość sprzedanych oraz przekazanych nieodpłatnie środków trwałych w roku obrachunkowym + różnica wartości stada podstawowego.
SE521	Inwestycje netto	c.u.	Inwestycje brutto pomniejszone o obliczoną dla roku obrachunkowego wartość amortyzacji. [SE516 - SE360]
SE526	Przepływ pieniężny (1)	c.u.	Ukazuje zdolność gospodarstwa rolnego do samofinansowania swojej działalności i tworzenia oszczędności w ramach działalności operacyjnej. Przepływ pieniężny (1) obliczany jest w następujący sposób: sprzedaż produktów + inne przychody + sprzedaż zwierząt - koszty zakupu zwierząt + saldo dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej + saldo dopłat i podatków dotyczących inwestycji.
SE530	Przepływ pieniężny (2)	c.u.	Ukazuje zdolność gospodarstwa rolnego do samofinansowania swojej działalności i tworzenia oszczędności. Przepływ pieniężny (2) obliczany jest w następujący sposób: Przepływ pieniężny (1) + sprzedaż środków trwałych - zakupy i inwestycje w środkach trwałych + stan zobowiązań na koniec roku - stan zobowiązań na początek roku.

2.2. Schematy obliczania kategorii ekonomicznych

W tym rozdziale zamieszczone są schematy obliczania podstawowych kategorii ekonomicznych zawartych w „Wynikach Standardowych FADN”. Schematy opracowano na podstawie materiałów zamieszczonych na stronie internetowej pod adresem: http://ec.europa.eu/agriculture/rica/index_en.cfm [8].

Schemat 2 - 2-1 Sposób rachunku wartości produkcji ogółem

Schemat 2 - 2-1 ilustruje sposób obliczenia wartości produkcji ogółem uzyskanej w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego. Składa się na nią wartość produkcji roślinnej, wartość produkcji zwierzęcej i wartość pozostałej produkcji.

W rachunku produkcji uwzględniana jest sprzedaż produktów, różnica stanu zapasów, zużycie wewnętrzne i przekazanie do gospodarstwa domowego. Dzięki takiemu podejściu uzyskuje się pełne odzwierciedlenie obrotu produktami gotowymi - transakcje rynkowe, przekazania nieodpłatne oraz transfery produktów w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego. Wartość zużycia wewnętrznego produktów potencjalnie towarowych jest obojętna dla poziomu określonych nadwyżek ekonomicznych, gdyż znajduje się ona po obu stronach rachunku (produkcyjnej i kosztowej).

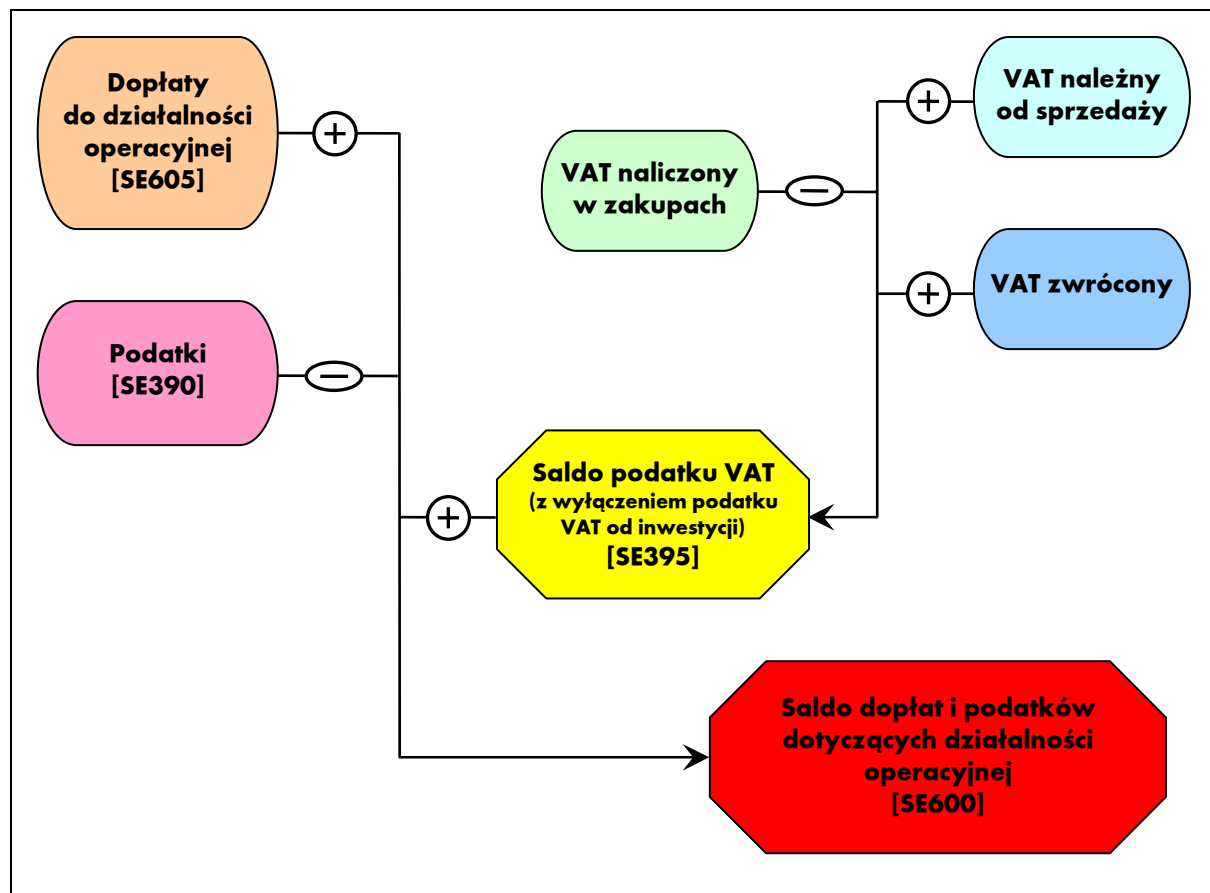
Schemat 2 - 2-2 Sposób obliczania różnicy wartości zwierząt stada podstawowego

$\text{REGIDX}_n = \frac{W_{kn}}{L_{kn}} \cdot \frac{W_{pn}}{L_{pn}}$	gdzie: REGIDX - index cen; W_k - wartość na koniec roku obrachunkowego; n - grupa zwierząt; L_k - liczba zwierząt na koniec roku obrachunkowego; W_p - wartość na początek roku obrachunkowego; L_p - liczba zwierząt na początek roku obrachunkowego; LVVAL - różnica wartości zwierząt.
$\text{LVVAL}_n = \left(\frac{W_{kn}}{\text{REGIDX}_n} - W_{pn} \right) \times \frac{(1 + \text{REGIDX}_n)}{2}$	

W rachunku wartości produkcji zwierzęcej uwzględniona jest różnica wartości zwierząt stada obrotowego i podstawowego. Różnica wartości zwierząt stada podstawowego spowodowana jest zmianą cen w roku obrachunkowym oraz zmianą liczby zwierząt. Wartość przeszacowania zwierząt stada podstawowego została wyodrębniona jako zmienna SE211. Umożliwia to uznaniowe pominięcie tego składnika w rachunku wartości produkcji i następnie określonych nadwyżek ekonomicznych. Ponadto w rachunku wartości produkcji zwierzęcej odejmowana jest wartość zakupionych zwierząt, dzięki czemu rachunek wyników obrazuje zrealizowaną produkcję własną. Z tego też powodu wartość zakupionych zwierząt nie znajduje się w strukturze kosztów gospodarstwa rolnego.

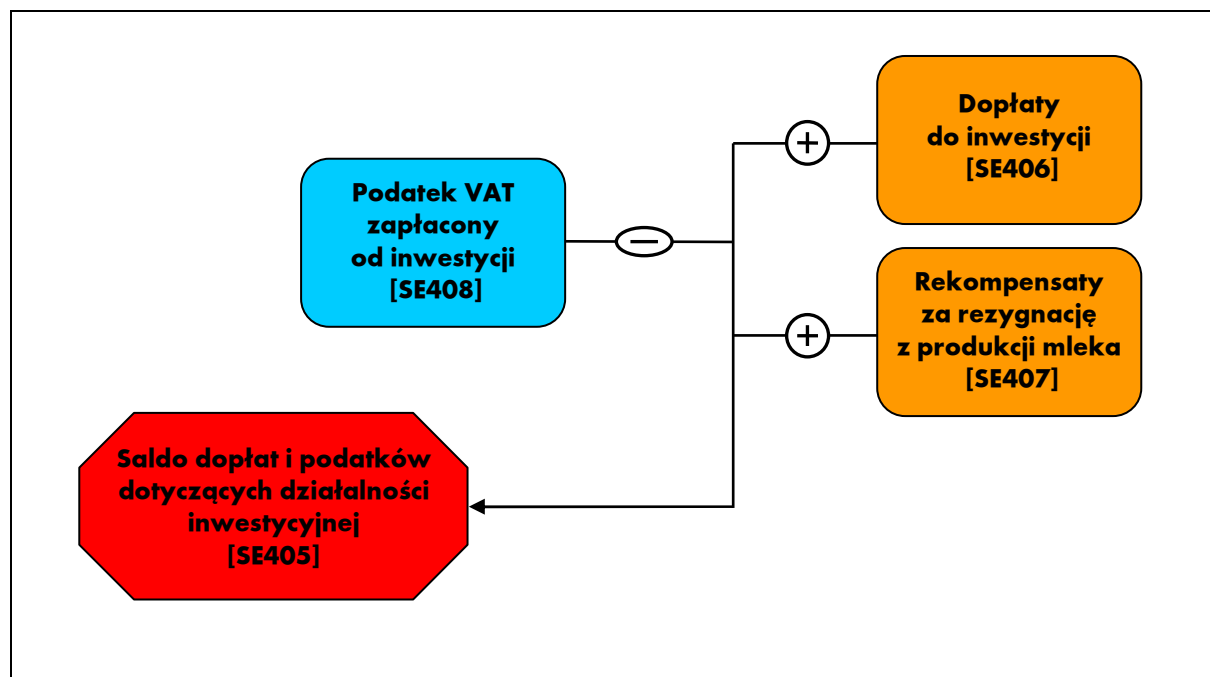
W przypadku stada obrotowego różnica wartości zwierząt obliczana jest jako różnica pomiędzy stanem końcowym a stanem początkowym.

Schemat 2 - 2-3 Sposób obliczania salda dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej

Podatki należne z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego i prowadzonej działalności rolniczej pominięte są w grupie kosztów (patrz: Tabela 2.1-4 - pozycja zużycie pośrednie). Podatki te są uwzględnione w rachunku salda rozliczeń z budżetami (patrz: Tabela 2.1-6 oraz Schemat 2 - 2-3). Dzięki takiemu grupowaniu możliwe jest określenie poziomu transferów wartości dodanej pomiędzy gospodarstwem rolnym, a innymi sektorami gospodarki narodowej. Wartość ujemna zmiennej SE600 oznacza transfer środków pieniężnych poza gospodarstwo rolne.

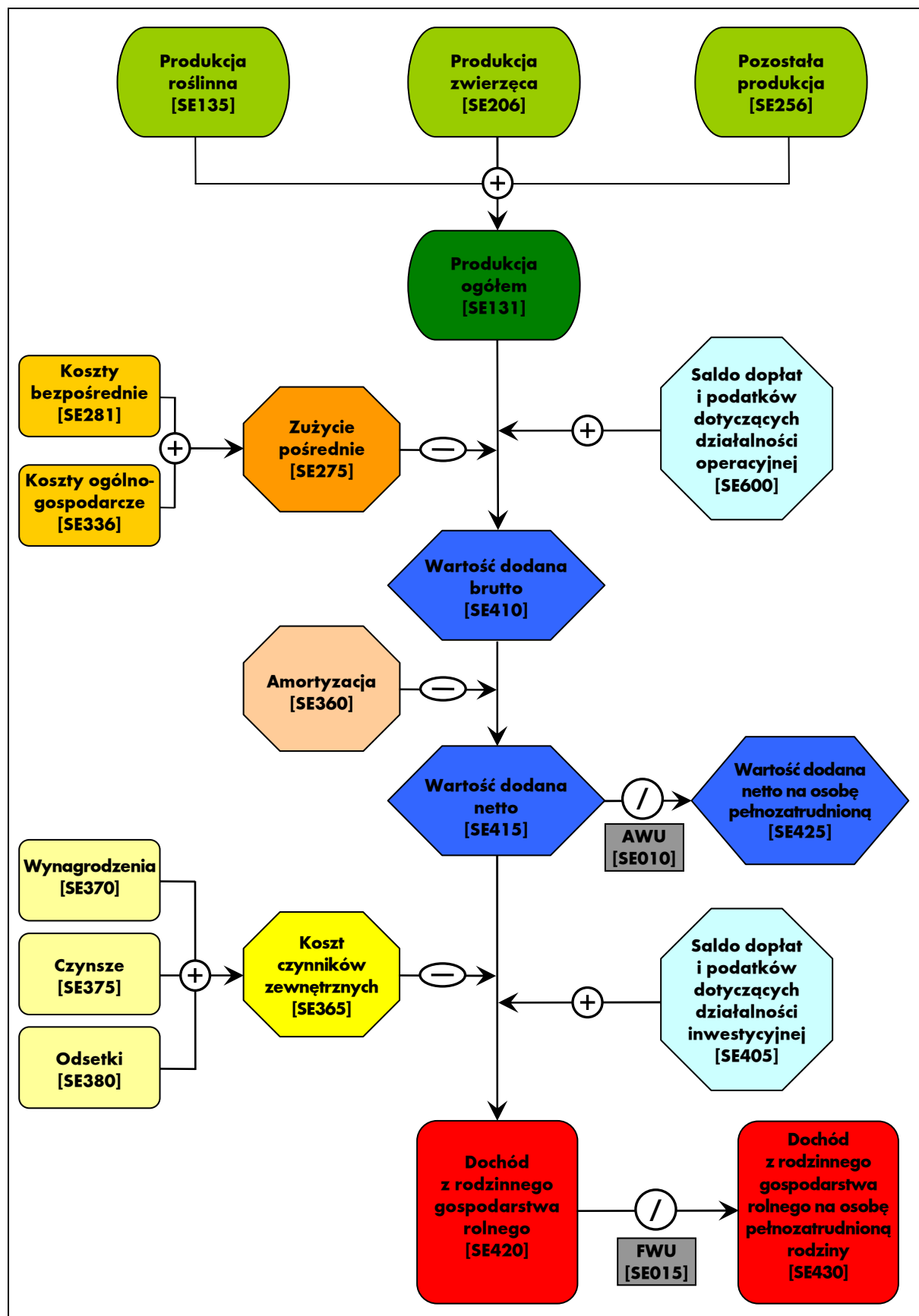
Schemat 2 - 2-4 Sposób obliczania salda dopłat i podatków dotyczących działalności inwestycyjnej

Saldo to wpływa na wielkość zrealizowanego dochodu z rodzinnego gospodarstwa rolnego. Dodatnia wartość tego salda wskazuje na wsparcie przez budżet działalności inwestycyjnej gospodarstwa rolnego.

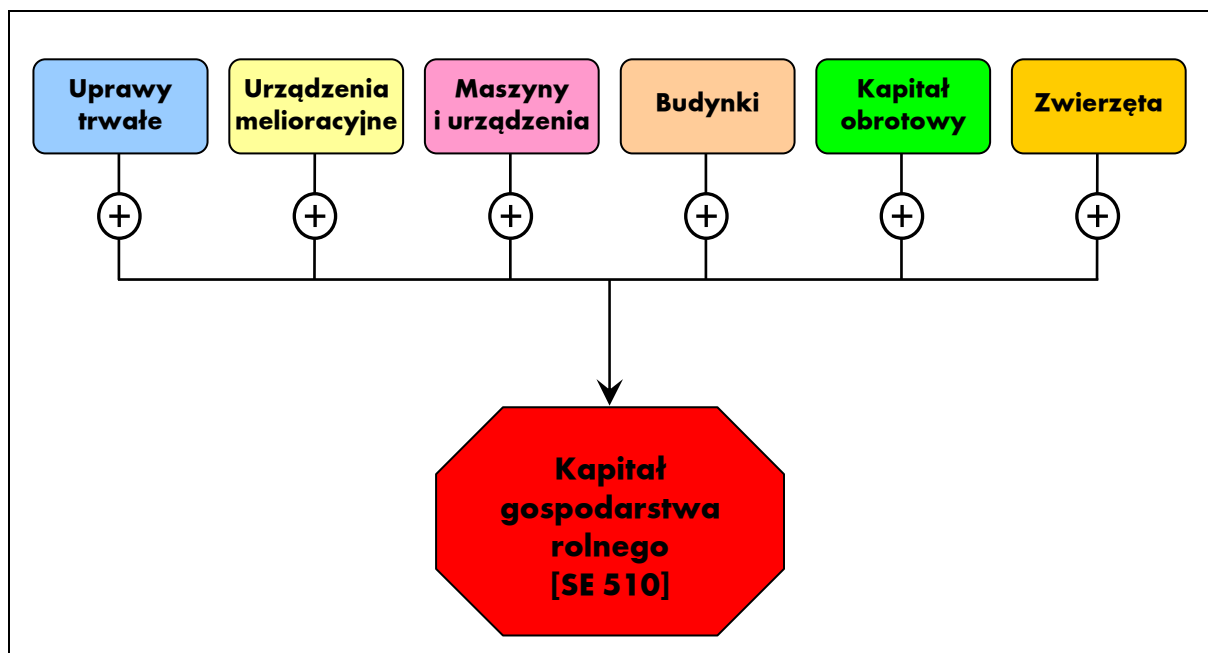

Schemat 2 - 2-5 Sposób obliczania dochodu z rodzinnego gospodarstwa rolnego

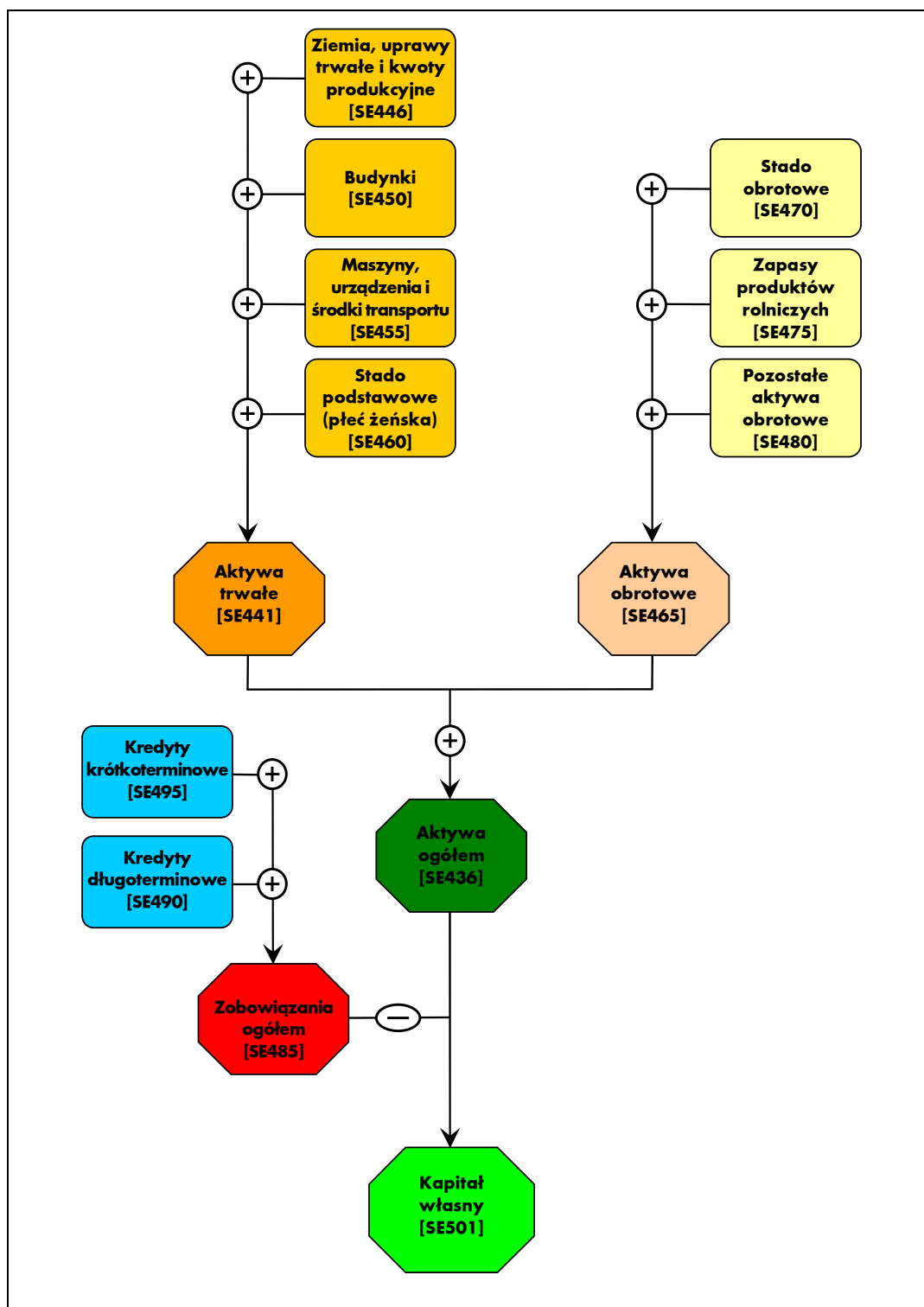
Schemat 2 - 2-5 przedstawia sposób obliczenia poszczególnych kategorii nadwyżek ekonomicznych. Pierwszą nadwyżką ekonomiczną jest wartość dodana brutto gospodarstwa rolnego. Oblicza się ją poprzez odjęcie zużycia pośredniego od produkcji ogółem i dodanie salda dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej. Dopłaty zwiększają wartość dodaną brutto, a podatki (nie były one uwzględnione w zużyciu pośrednim) powodują jej zmniejszenie. Po odjęciu amortyzacji od wartości dodanej brutto uzyskuje się wartość dodaną netto gospodarstwa rolnego. W kolejnym etapie odejmuje się od wartości dodanej netto koszt czynników zewnętrznych oraz dodaje saldo dopłat i podatku VAT dotyczących inwestycji. W ten sposób uzyskuje się podstawową nadwyżkę ekonomiczną uzyskiwaną w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego, określaną pojęciem dochodu z rodzinnego gospodarstwa rolnego. Dochód ten stanowi opłatę za własne czynniki wytwórcze (praca, ziemia i kapitał) zaangażowane do działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego oraz ryzyko podejmowane przez prowadzącego gospodarstwo rolne w roku obrachunkowym.

Schemat 2 - 2-6 Sposób obliczania kapitału gospodarstwa rolnego

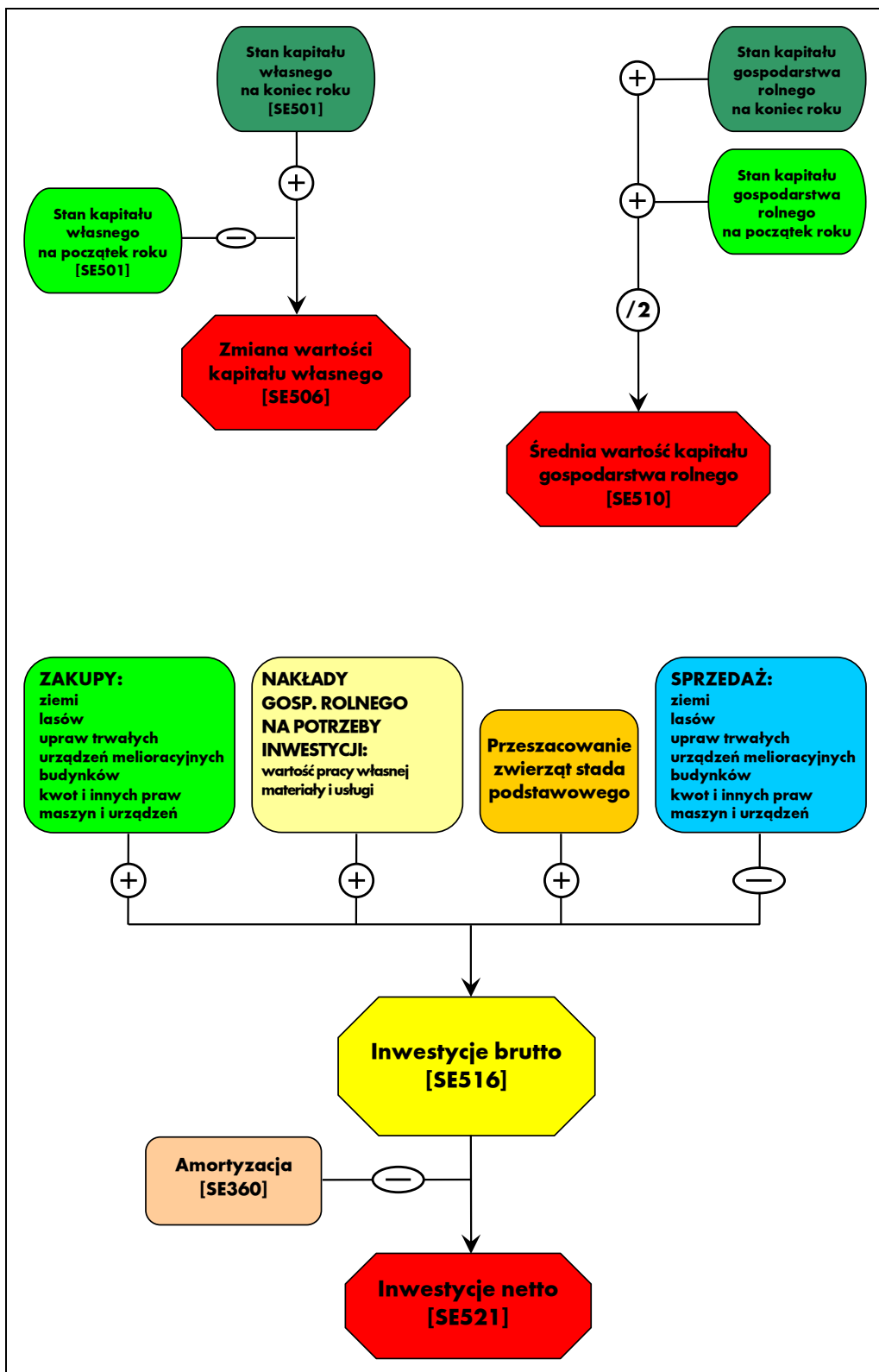
Schemat 2 - 2-6 ilustruje sposób obliczania kapitału gospodarstwa rolnego według ustaleń metodycznych FADN. Do kapitału gospodarstwa rolnego nie wlicza się wartości ziemi oraz przypisanych do niej kwot produkcyjnych i innych praw.

Schemat 2 - 2-7 Sposób prezentacji bilansu finansowego gospodarstwa rolnego

Bilans finansowy gospodarstwa rolnego prezentowany jest w formie syntetycznej. Po stronie aktywów wyróżniono dwie grupy aktywów: aktywa trwałe składające się z 4 grup i aktywa obrotowe – składające się z 3 grup. Kapitał własny obliczany jest jako różnica pomiędzy wartością aktywów ogółem i zobowiązań ogółem.

Schemat 2 - 2-8 Sposób obliczania wybranych wskaźników bilansowych i finansowych

Na schemacie zaprezentowany jest sposób obliczania czterech wskaźników: dwóch bilansowych - zmiany wartości kapitału własnego i średniej wartości kapitału gospodarstwa rolnego oraz dwóch finansowych: inwestycji brutto i inwestycji netto.

3. Uwagi do Wyników Standardowych FADN

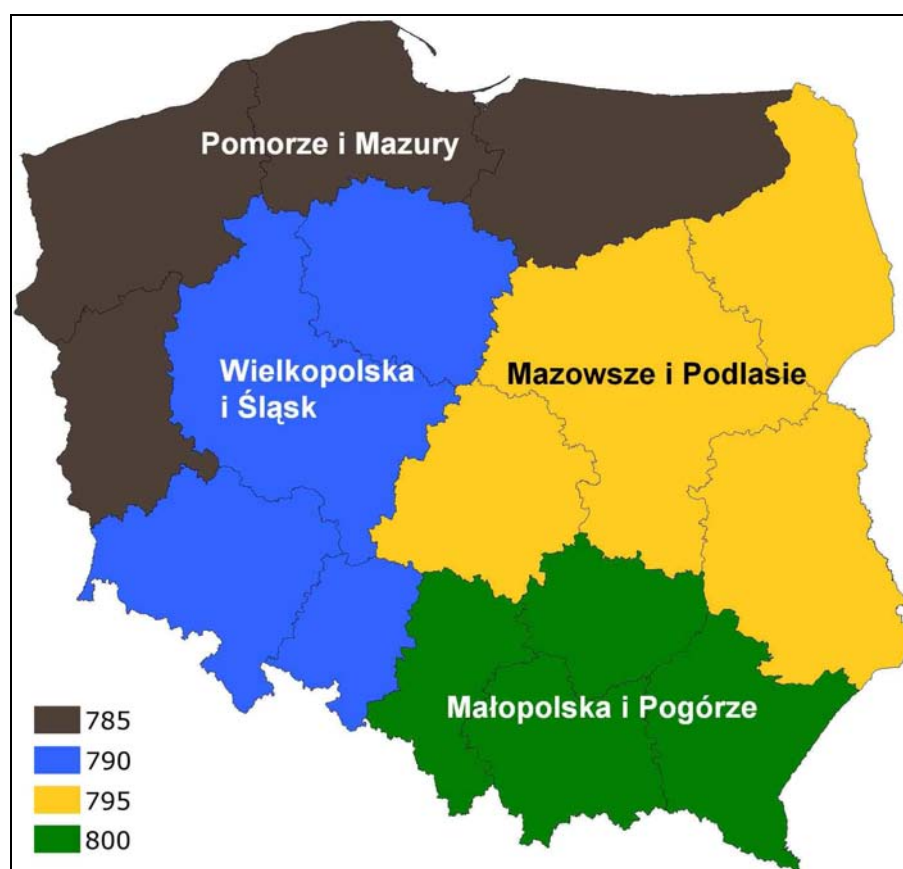
3.1. Informacje o zbieraniu danych rachunkowych w Polsce

Na podstawie danych Powszechnego Spisu Rolnego'2002 (PSR'2002) oraz Badań Użytkowania Gruntów, Powierzchni Zasiewów, Pogłowia Zwierząt Gospodarskich oraz Charakterystyki Gospodarstwa Rolnego (R-CzSR'2005) określono liczbę gospodarstw, które posiadały wielkość ekonomiczną większą, bądź równą 2 ESU (753 253 gospodarstwa)[6]. Wielkość ta jest minimalną wielkością ekonomiczną gospodarstw włączonych do pola obserwacji Polskiego FADN.

Gospodarstwa rolne zostały sklasyfikowane według zasad w pełni zharmonizowanych z przepisami UE ustalającymi tzw. Wspólnotową Typologię Gospodarstw Rolnych.

W klasyfikacji gospodarstw rolnych zostały użyte (obowiązujące od 2007 roku) parametry standardowych nadwyżek bezpośrednich SGM „2002”. Parametry te zostały obliczone w IERiGŻ-PIB przy udziale ekspertów z IUNG, SGGW oraz z innych instytucji. Obliczono zestawy parametrów SGM dla czterech wydzielonych w Polsce regionów FADN o numerach: 785, 790, 795, 800 [15].

Mapa 3-1 Podział Polski na regiony FADN

Źródło: Rozporządzenie Komisji nr 1265/2008 z 16 grudnia 2008 r. zmieniające Rozporządzenie nr 1859/82 dotyczące wyboru gospodarstw przekazujących dane do celów określania dochodów gospodarstw rolnych [4].

Algorytm do przeprowadzenia klasyfikacji gospodarstw rolnych według zasad Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych został opracowany w IERiGŻ-PIB na podstawie odpowiednich wytycznych Unii Europejskiej – Decyzja Komisji EEC/85/377 z dnia 7 czerwca 1985 r. ustanawiająca Wspólnotową Typologię Gospodarstw Rolnych (Dz. U. L 220, 17.08.1985) [2], [7].

3.2. Zbiór gospodarstw rolnych prowadzących rachunkowość w ramach Polskiego FADN

W zbiorze znajduje się 4 439 indywidualnych gospodarstw oraz 55 gospodarstw osób prawnych. Te 4 494 gospodarstw rolnych jest statystycznie reprezentatywną próbą pod względem typu rolniczego i klasy wielkości ekonomicznej oraz regionu FADN dla pola obserwacji Polskiego FADN liczącego 184 841 gospodarstw towarowych z regionu Wielkopolska i Śląsk.

Każde gospodarstwo rolne, prowadzące rachunkowość w ramach Polskiego FADN w 2008 roku (patrz: Tabela 3.2-2) reprezentuje pewną liczbę podobnych gospodarstw ze swojej warstwy⁸ (patrz: Tabela 3.2-1).

Tabela 3.2-1 Rozkład gospodarstw rolnych w polu obserwacji obejmujących region 790 według typów rolniczych i klas wielkości ekonomicznej

		Klasy według ES6						RAZEM
		Bardzo małe (< 4 ESU)	Małe (4 =< 8 ESU)	Średnio – małe (8 =< 16 ESU)	Średnio – duże (16 =< 40 ESU)	Duże (40 =< 100 ESU)	Bardzo duże (>= 100 ESU)	
Typy według TF8	Uprawy polowe (AB)	18 178	13 192	8 154	4 212	1 136	669	45 541
	Uprawy ogrodnicze (C)	1 402	1 597	1 377	1 054	288	78	5 796
	Uprawy trwałe (E)	608	594	314	183	86	24	1 809
	Krowy mleczne (F)	708	1 124	1 516	886	75	9	4 318
	Zwierz. żyw. w sys. wypas. (G)	1 512	1 358	1 601	1 498	300	70	6 339
	Zwierz. ziarnożerne (H)	3 857	4 667	6 701	6 849	1 710	362	24 146
	Mieszane (I)	21 067	30 404	28 437	15 051	1 435	498	96 892
RAZEM >= 2 ESU		47 332	52 936	48 100	29 733	5 030	1 710	184 841

Źródło: GUS, Departament Statystyki Rolnictwa i Środowiska (na podstawie populacji gospodarstw badanych w Powszechnym Spisie Rolnym w 2002 roku; klasyfikacja z użyciem SGM 2002; kurs wymiany 1 euro = 3,974 zł).

⁸ Procedura losowania w ramach badań reprezentacyjnych wymaga podzielenia populacji na warstwy według trzech kryteriów: typu rolniczego, wielkości ekonomicznej, regionu.

Tabela 3.2-2 Rozkład badanych⁹ gospodarstw rolnych według typów rolniczych i klas wielkości ekonomicznej

		Klasy według ES6					RAZEM	
		Bardzo małe (< 4 ESU)	Małe (4 =< 8 ESU)	Średnio - małe (8 =< 16 ESU)	Średnio - duże (16 =< 40 ESU)	Duże (40 =< 100 ESU)		Bardzo duże (>= 100 ESU)
Typy według TF8	Uprawy polowe (AB)	119	223	372	407	112	41	1 274
	Uprawy ogrodnicze (C)	3	11	24	66	39	8	151
	Uprawy trwałe (E)	8	15	26	14	9	0	72
	Krowy mleczne (F)	3	8	43	83	12	0	149
	Zwierz. żyw. w sys. wypas. (G)	7	14	52	188	84	14	359
	Zwierz. ziarnożerne (H)	12	44	120	317	245	46	784
	Mieszane (I)	97	234	450	709	173	42	1 705
RAZEM		249	549	1 087	1 784	674	151	4 494

Do zamieszczenia wyników gospodarstw pogrupowanych według kryterium zasobów ziemi, skłoniło nas duże zainteresowanie krajowych użytkowników, przyzwyczajonych do tego rodzaju statystyki powszechnie stosowanej w Polsce (m. in. w GUS).

Tabela 3.2-3 Rozkład badanych gospodarstw rolnych według powierzchni użytków rolnych (UR)

Wyszczególnienie	Powierzchnia użytków rolnych w ha	Liczba gospodarstw w próbie
bardzo małe (AXS)	UR <= 5	183
małe (AS)	5 <UR <= 10	387
średnio - małe (AMS)	10 <UR <= 20	1 103
średnio - duże (AML)	20 <UR <= 30	858
duże (AL)	30 <UR <= 50	967
bardzo duże (AXL)	UR > 50	996
RAZEM		4 494

⁹ Dane z tych gospodarstw posłużyły do wykonania opracowania.

4. Wyniki standardowe FADN z gospodarstw rolnych prowadzących rachunkowość w 2008 r.

Przedstawione wyniki są reprezentatywne dla pola obserwacji FADN i są średnimi ważonymi dla określonej grupy gospodarstw rolnych.

W przypadku zmiennej: dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny (SE430) zaprezentowano wyniki tylko z gospodarstw rolnych, w których występują nakłady pracy własnej (SE015) (patrz: Tabela 4.1-8, Tabela 4.2-8 oraz Tabela 4.3-8).

4.1. Grupowanie gospodarstw rolnych według typów rolniczych (TF8)

Tabela 4.1-1 Populacja i próba gospodarstw według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				polowe	ogrodnicze	trwałe	mleczne	w sys. wypas.	ziarnożerne	
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SYS02	Liczba reprezentowanych gospodarstw		184 840	45 733	5 796	1 619	4 309	6 175	24 147	97 061
SYS03	Liczba gospodarstw w próbie		4 494	1 274	151	72	149	359	784	1 705
SYS04	Kurs wymiany jedn. monetarnej kraju członkowskiego na euro		3,5121	3,5121	3,5121	3,5121	3,5121	3,5121	3,5121	3,5121

Tabela 4.1-2 Wybrane informacje o produkcji według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				polowe	ogrodnicze	trwałe				
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE005	Wielkość ekonomiczna	ESU	14,5	13,7	16,1	11,9	12,3	18,3	20,2	13,3
SE010	Nakłady pracy ogółem	AWU	1,789	1,939	2,737	3,097	1,665	1,797	1,624	1,687
SE011	Czas pracy ogółem	godz.	3 937	4 265	6 020	6 813	3 663	3 954	3 573	3 712
SE015	Nakłady pracy własnej	FWU	1,468	1,396	1,591	1,264	1,596	1,561	1,499	1,479
SE016	Czas pracy własnej	godz.	3 230	3 071	3 500	2 781	3 512	3 434	3 299	3 253
SE020	Nakłady pracy najmniejszej	AWU	0,321	0,543	1,146	1,833	0,069	0,236	0,125	0,208
SE021	Czas pracy najmniejszej	godz.	707	1 194	2 520	4 032	151	520	274	459
SE025	Powierzchnia użytkowanych użytków rolnych	ha	23,1	33,1	3,7	10,7	17,6	26,0	16,5	21,4
SE030	Powierzchnia dodzierzawionych użytków rolnych	ha	7,5	12,3	0,4	1,6	3,7	9,2	2,9	7,0
SE035	Zboża	ha	14,70	20,99	2,48	1,49	7,51	9,50	13,87	13,54
SE041	Pozostałe uprawy polowe	ha	3,97	8,45	0,16	0,66	0,62	1,89	1,54	3,02
SE042	Uprawy energetyczne	ha	0,09	0,32	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01	0,03
SE046	Warzywa i kwiaty	ha	0,40	1,20	0,61	0,12	0,02	0,02	0,08	0,13
SE050	Winnice	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SE054	Uprawy trwałe	ha	0,14	0,18	0,16	7,75	0,01	0,00	0,01	0,05
SE055	Sady	ha	0,14	0,17	0,16	7,25	0,01	0,00	0,01	0,05
SE060	Gaje diwne	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SE065	Pozostałe uprawy trwałe	ha	0,01	0,00	0,00	0,50	0,00	0,00	0,00	0,00
SE071	Uprawy pastewne	ha	3,74	2,09	0,22	0,42	9,41	14,52	0,90	4,55
SE072	Odlogi	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SE073	Ugory	ha	0,12	0,15	0,06	0,27	0,05	0,03	0,08	0,13
SE075	Lasy	ha	0,54	0,54	0,08	0,47	0,65	0,84	0,49	0,56
SE080	Zwierzęta ogółem	LU	17,5	5,0	0,3	0,3	19,8	26,6	40,3	18,4
SE085	Krowy mleczne	LU	2,84	0,92	0,00	0,01	13,74	13,10	0,22	3,49
SE090	Pozostałe bydło	LU	3,37	1,53	0,04	0,20	5,42	11,61	0,76	4,52
SE095	Owce i kozy	LU	0,07	0,08	0,00	0,00	0,00	0,56	0,06	0,05
SE100	Trzoda chlewna	LU	9,73	2,13	0,25	0,08	0,58	0,99	31,43	9,60
SE105	Drób	LU	1,33	0,21	0,01	0,00	0,02	0,04	7,76	0,50
SE110	Plon pszenicy	dt/ha	57,5	59,3	46,2	48,3	48,5	51,0	57,4	55,7
SE115	Plon kukurydzy	dt/ha	73,0	74,0	57,1	55,0	68,0	65,6	62,2	73,1
SE120	Obsada zwierząt	LU/ha	1,79	1,55	0,71	1,58	2,03	1,76	1,65	1,82
SE125	Wydajność mleczna krow	kg/krowę	5 228	5 302	4 927	3 795	4 807	6 012	3 560	5 131

Tabela 4.1-3 Wartość produkcji według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				pólne	ogrodnicze	trwale				
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE131	Produkcja ogółem	zł	131 978	141 058	196 438	139 155	96 521	141 919	209 426	105 405
SE135	Produkcja roślinna	zł	67 962	122 545	195 194	137 958	17 987	32 132	36 491	45 807
SE140	Zboża	zł	31 920	53 987	4 281	3 094	12 341	16 868	27 178	26 660
SE145	Rośliny białkowe	zł	181	268	0	6	31	115	174	167
SE146	Uprawy energetyczne	zł	370	1 198	0	0	25	21	26	131
SE150	Ziemniaki	zł	4 764	9 877	558	25	1 331	1 944	1 792	3 756
SE155	Buraki cukrowe	zł	3 419	5 399	0	271	757	3 097	1 455	3 369
SE160	Rośliny oleiste	zł	10 474	23 577	351	1 789	776	5 064	4 123	7 405
SE165	Rośliny przemysłowe	zł	214	343	0	1	0	-4	89	225
SE170	Warzywa i kwiaty	zł	12 200	20 728	187 222	2 967	166	204	775	2 024
SE175	Owoce	zł	1 480	1 778	1 336	94 103	19	8	91	308
SE180	Owoce cytrusowe	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE185	Wina i winogrona	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE190	Oliwki i olej z oliwek	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE195	Uprawy pastewne	zł	982	620	174	110	2 262	4 282	243	1 133
SE200	Inne produkty pochodzenia roślinnego	zł	1 958	4 769	1 271	35 592	280	533	546	630
SE206	Produkcja zwierzęca	zł	62 037	15 932	720	398	77 593	107 415	171 487	57 643
SE211	Różnica wartości zwierząt stada podstawowego	zł	-319	-581	-251	-110	-534	-753	1 196	-543
SE216	Mleko i przetwory z mleka krowiego	zł	15 453	5 612	17	20	64 745	84 037	735	18 380
SE220	Wołowina i cielecina	zł	6 080	2 822	46	105	10 451	18 213	1 603	8 222
SE225	Wieprzowina	zł	28 046	5 580	590	130	1 577	2 719	95 159	26 826
SE230	Owce i kozy	zł	68	73	0	0	0	492	87	42
SE235	Mięso drobiowe	zł	10 482	1 298	-1	0	-46	3	68 560	2 295
SE240	Jaja	zł	734	157	45	0	26	109	3 447	456
SE245	Mleko i przetwory z mleka owczego i koziego	zł	94	29	0	0	0	748	9	115
SE251	Inne zwierzęta i produkty zwierzęce	zł	1 080	360	23	144	840	1 093	1 887	1 307
SE256	Pozostała produkcja	zł	1 979	2 581	525	799	942	2 372	1 447	1 955
SE260	Przekazania do gospodarstwa domowego	zł	1 646	1 062	577	362	1 314	1 544	1 618	2 034
SE265	Zużycie wewnętrzne	zł	18 565	9 027	982	1 658	16 241	20 803	29 114	21 727

Tabela 4.1-4 Koszty według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy mleczne	Zwierz. żyw. w sys. wypas.	Zwierz. ziarnożerne	Mieszane
				polowe	ogrodnicze	trwale				
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE270	Koszty ogółem	zł	120 221	127 611	154 938	114 795	77 625	127 996	181 507	100 906
SE275	Zużycie pośrednie	zł	90 639	86 969	111 408	50 863	61 027	95 994	159 636	75 600
SE281	Koszty bezpośrednie	zł	65 354	55 382	54 381	27 916	41 512	66 379	137 943	54 266
SE285	Nasiona i sadzonki	zł	5 484	9 365	12 993	3 412	2 252	4 183	2 958	4 097
SE290	Nasiona i sadzonki własne	zł	1 373	1 744	229	1 573	808	1 020	1 038	1 393
SE295	Nawozy	zł	12 671	21 831	14 835	7 169	6 427	10 943	7 754	9 928
SE300	Środki ochrony roślin	zł	5 889	10 813	5 058	12 547	2 157	3 900	3 368	4 427
SE305	Pozostałe koszty bepośrednie produkcji roślinnej	zł	1 676	2 687	20 498	4 510	534	523	156	530
SE310	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym	zł	9 128	4 475	92	34	24 677	38 402	1 746	11 295
SE315	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym, wytworzone w gosp. rol.	zł	5 746	2 732	81	24	14 489	18 362	1 234	7 532
SE320	Pasze dla zwierząt ziarnożernych	zł	28 014	5 390	859	208	1 563	2 304	116 653	21 517
SE325	Pasze dla zwierząt ziarnożernych, wytworzone w gosp. rol.	zł	11 083	3 316	536	61	944	1 410	26 841	12 701
SE330	Pozostałe koszty bepośrednie produkcji zwierzęcej	zł	2 491	821	40	38	3 903	6 124	5 309	2 470
SE331	Koszty bezpośrednie produkcji leśnej	zł	1	1	6	0	1	0	0	1
SE336	Koszty ogólnogospodarcze	zł	25 285	31 586	57 026	22 946	19 516	29 615	21 693	21 334
SE340	Koszty utrzymania maszyn i budynków	zł	6 412	8 055	5 382	6 113	7 174	7 956	6 061	5 660
SE345	Energia	zł	12 070	14 475	45 031	9 473	7 595	12 573	10 481	9 575
SE350	Usługi	zł	3 405	4 870	1 820	2 865	2 569	5 202	2 085	3 069
SE356	Pozostałe koszty ogólnogospodarcze	zł	3 398	4 187	4 793	4 496	2 177	3 884	3 066	3 030
SE360	Amortyzacja	zł	17 734	21 597	23 145	33 882	14 234	20 546	17 093	15 457
SE365	Koszty czynników zewnątrznych	zł	11 848	19 045	20 386	30 050	2 363	11 457	4 777	9 849
SE370	Wynagrodzenia	zł	8 735	13 707	17 732	27 561	884	7 692	2 520	7 502
SE375	Czynsze	zł	1 831	3 385	182	800	741	2 098	743	1 516
SE380	Odsetki	zł	1 283	1 953	2 471	1 689	738	1 667	1 515	831

Tabela 4.1-5 Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				polowe	ogrodnicze	trwale		mleczne	w sys. wypas.	
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	21 399	29 092	2 612	7 685	16 400	24 967	15 080	20 693
SE610	Dopłaty do produkcji roślinnej	zł	187	463	0	0	77	4	31	127
SE611	Dopłaty wyrównawcze / płatności obszarowe	zł	15	52	0	0	1	0	1	4
SE612	Dopłaty za odlogowanie	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE613	Pozostałe dopłaty do produkcji roślinnej	zł	172	411	0	0	76	4	29	123
SE615	Dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE616	Saldo dopłat i kar do produkcji mleka	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE617	Dopłaty do pozostałej produkcji bydłowej	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE618	Dopłaty do produkcji owiec i kóz	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE619	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE620	Pozostałe dopłaty	zł	12 127	15 735	1 479	4 226	9 781	15 086	8 618	11 983
SE621	Dopłaty rolniczośrodowiskowe	zł	1 368	2 203	210	1 561	402	1 895	767	1 200
SE622	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (LFA)	zł	1 898	1 479	347	924	2 717	3 123	1 662	2 148
SE623	Inne dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	783	988	193	1 093	274	497	589	805
SE625	Dopłaty do zużycia pośredniego	zł	1 170	1 795	92	292	601	1 007	687	1 110
SE626	Dopłaty do kosztów czynników zewnętrznych	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE630	Płatności "decoupled"	zł	7 916	11 098	1 041	3 167	5 942	8 870	5 744	7 473
SE631	Jednolita płatność na gospodarstwo	zł	0	0	0	0	0	0	0	0
SE632	Jednolita płatność obszarowa	zł	7 916	11 098	1 041	3 167	5 942	8 870	5 744	7 473
SE640	Dodatkowe wsparcie	zł	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabela 4.1-6 Salda dopłat i podatków według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				polowe	ogrodnicze	trwałe				
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	19 962	25 941	488	6 968	15 665	24 118	16 445	19 326
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	21 399	29 092	2 612	7 685	16 400	24 967	15 080	20 693
SE395	Saldo podatku VAT (z wyłączeniem podatku VAT od inwestycji)	zł	386	130	-1 673	195	8	292	2 332	172
SE390	Podatki	zł	1 823	3 280	451	911	742	1 140	967	1 539
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	-505	-912	222	-1 373	4	-1 015	254	-521
SE406	Dopłaty do inwestycji	zł	1 121	1 079	1 371	963	1 658	1 534	1 414	1 005
SE407	Rekompensaty za rezygnację z produkcji mleka	zł	10	6	0	0	0	124	0	8
SE408	Podatek VAT zapłacony od inwestycji	zł	1 638	2 006	1 149	2 336	1 653	2 673	1 159	1 534

Tabela 4.1-7 Dochód na gospodarstwo rolne według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				polowe	ogrodnicze	trwałe				
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE131	Produkcja ogółem	zł	131 978	141 058	196 438	139 155	96 521	141 919	209 426	105 405
SE275	Zużycie pośrednie	zł	90 639	86 969	111 408	50 863	61 027	95 994	159 636	75 600
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	19 962	25 941	488	6 968	15 665	24 118	16 445	19 326
SE410	Wartość dodana brutto	zł	61 301	80 030	85 519	95 261	51 159	70 043	66 234	49 131
SE360	Amortyzacja	zł	17 734	21 597	23 145	33 882	14 234	20 546	17 093	15 457
SE415	Wartość dodana netto	zł	43 567	58 433	62 374	61 379	36 925	49 497	49 141	33 673
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	11 848	19 045	20 386	30 050	2 363	11 457	4 777	9 849
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	-505	-912	222	-1 373	4	-1 015	254	-521
SE420	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego	zł	31 212	38 467	42 210	29 955	34 566	37 026	44 618	23 304

Tabela 4.1-8 Dochód na osobę według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				polowe	ogrodnicze	trwałe				
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE425	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną	zł/AWU	24 347	30 143	22 792	19 818	22 175	27 548	30 258	19 961
SE430	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny	zł/FWU	20 965	26 692	26 529	23 694	21 654	24 493	29 757	15 534

Tabela 4.1-9 Bilans finansowy na koniec roku obrachunkowego według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				polowe	ogrodnicze	trwale				
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE436	Aktywa ogółem	zł	404 597	464 220	398 042	553 815	376 714	503 553	423 515	364 642
SE441	Aktywa trwałe	zł	324 728	362 016	351 622	451 409	327 420	419 138	341 802	293 066
SE446	Ziemia, uprawy trwałe i kwoty produkcyjne	zł	73 029	104 716	16 139	214 901	70 870	77 012	60 934	61 982
SE450	Budynki	zł	151 398	131 649	273 489	138 164	134 802	185 456	193 312	141 776
SE455	Maszyny, urządzenia i śr. transportu	zł	89 373	122 104	61 914	97 923	86 131	112 086	79 427	76 621
SE460	Stado podstawowe (pleć żeńska)	zł	10 928	3 548	80	421	35 617	44 584	8 128	12 688
SE465	Aktywa obrotowe	zł	79 869	102 203	46 420	102 406	49 293	84 415	81 713	71 576
SE470	Stado obrotowe	zł	16 568	6 243	171	358	13 277	23 453	31 740	18 616
SE475	Zapasy produktów rolniczych	zł	27 489	38 123	3 762	80 498	21 541	31 163	18 770	25 211
SE480	Pozostałe aktywa obrotowe	zł	35 811	57 837	42 488	21 550	14 475	29 799	31 203	27 749
SE485	Zobowiązania ogółem	zł	44 405	66 168	78 992	58 902	28 874	63 736	48 224	30 354
SE490	Kredyty długoterminowe	zł	29 526	42 401	61 475	46 547	19 970	44 577	34 591	19 474
SE495	Kredyty krótkoterminowe	zł	14 879	23 766	17 517	12 355	8 905	19 159	13 634	10 879
SE501	Kapitał własny	zł	360 192	398 052	319 050	494 913	347 839	439 817	375 290	334 289

Tabela 4.1-10 Wskaźniki finansowe według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierz. żyw.	Zwierz.	Mieszane
				polowe	ogrodnicze	trwale				
				(AB)	(C)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)
SE506	Zmiana wartości kapitału własnego	zł	3 512	4 079	4 284	52 339	6 568	12 952	5 660	1 115
SE510	Średnia wartość kapitału gospodarstwa rolnego	zł	334 569	361 795	384 746	482 887	301 616	421 435	360 998	305 632
SE516	Inwestycje brutto	zł	14 104	19 521	10 915	25 033	16 229	24 082	10 657	11 688
SE521	Inwestycje netto	zł	-3 630	-2 076	-12 230	-8 850	1 995	3 536	-6 437	-3 770
SE526	Przepływ pieniężny (1)	zł	46 897	54 853	64 991	52 189	48 955	57 071	61 609	37 582
SE530	Przepływ pieniężny (2)	zł	34 233	40 082	48 912	28 464	33 899	39 108	49 749	26 542

4.2. Grupowanie gospodarstw rolnych według wielkości ekonomicznej (ES6)

Tabela 4.2-1 Populacja i próba gospodarstw według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)	(>= 100 ESU)
SYS02	Liczba reprezentowanych gospodarstw		184 840	47 332	52 936	48 100	29 731	5 030	1 710
SYS03	Liczba gospodarstw w próbie		4 494	249	549	1 087	1 784	674	151
SYS04	Kurs wymiany jedn. monetarnej kraju członkowskiego na euro		3,5121	3,5121	3,5121	3,5121	3,5121	3,5121	3,5121

Tabela 4.2-2 Wybrane informacje o produkcji według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo male	Małe	Srednio - male	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)	(>= 100 ESU)
SE005	Wielkość ekonomiczna	ESU	14,5	3,2	5,8	11,6	25,4	56,8	368,2
SE010	Nakłady pracy ogółem	AWU	1,789	1,244	1,464	1,751	2,077	3,003	19,458
SE011	Czas pracy ogółem	godz.	3 937	2 737	3 222	3 852	4 569	6 607	42 834
SE015	Nakłady pracy własnej	FWU	1,468	1,163	1,378	1,620	1,804	1,910	1,277
SE016	Czas pracy własnej	godz.	3 230	2 559	3 032	3 563	3 970	4 202	2 809
SE020	Nakłady pracy najemnej	AWU	0,321	0,081	0,086	0,131	0,272	1,093	18,181
SE021	Czas pracy najemnej	godz.	707	179	190	289	599	2 405	40 025
SE025	Powierzchnia użytkowanych użytków rolnych	ha	23,1	7,5	11,5	18,5	34,3	74,8	594,1
SE030	Powierzchnia dodzierżawionych użytków rolnych	ha	7,5	0,7	1,4	3,2	9,0	26,0	427,8
SE035	Zboża	ha	14,70	4,97	7,60	12,14	22,76	50,32	330,71
SE041	Pozostałe uprawy polowe	ha	3,97	0,61	1,12	2,33	5,53	16,55	166,59
SE042	Uprawy energetyczne	ha	0,09	0,00	0,00	0,01	0,03	0,17	9,08
SE046	Warzywa i kwiaty	ha	0,40	0,33	0,27	0,38	0,55	0,94	2,51
SE050	Winnice	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SE054	Uprawy trwałe	ha	0,14	0,09	0,14	0,14	0,18	0,36	0,51
SE055	Sady	ha	0,14	0,09	0,14	0,14	0,17	0,27	0,47
SE060	Gaje diwne	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SE065	Pozostałe uprawy trwałe	ha	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,09	0,04
SE071	Uprawy pastewne	ha	3,74	1,44	2,26	3,38	5,16	6,41	90,27
SE072	Odłogi	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SE073	Ugory	ha	0,12	0,10	0,08	0,09	0,13	0,24	2,25
SE075	Lasy	ha	0,54	0,35	0,50	0,58	0,70	0,90	2,22
SE080	Zwierzęta ogółem	LU	17,5	3,3	7,4	16,4	33,5	65,1	336,6
SE085	Krowy mleczne	LU	2,84	0,52	1,06	2,44	5,20	6,20	82,83
SE090	Pozostałe bydło	LU	3,37	0,76	1,61	3,66	5,96	7,24	65,64
SE095	Owce i kozy	LU	0,07	0,06	0,06	0,06	0,05	0,17	1,44
SE100	Trzoda chlewna	LU	9,73	1,43	3,48	8,25	20,73	49,05	167,23
SE105	Drób	LU	1,33	0,39	1,06	1,87	1,50	2,35	14,39
SE110	Płn pszenicy	dt/ha	57,5	48,6	52,0	52,8	55,3	59,4	65,0
SE115	Płn kukurydzy	dt/ha	73,0	71,3	66,8	70,4	68,5	68,6	75,7
SE120	Obsada zwierząt	LU/ha	1,79	1,03	1,38	1,92	2,31	2,30	1,66
SE125	Wydajność mleczna krów	kg/krowę	5 228	3 379	3 246	3 749	4 951	6 057	7 678

Tabela 4.2-3 Wartość produkcji według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)	(>= 100 ESU)
SE131	Produkcja ogółem	zł	131 978	34 699	57 339	107 057	207 361	486 708	3 481 926
SE135	Produkcja roślinna	zł	67 962	22 638	29 508	45 919	96 926	271 935	2 029 299
SE140	Zboża	zł	31 920	8 756	13 311	21 707	45 563	115 297	1 053 860
SE145	Rośliny białkowe	zł	181	66	82	128	409	663	2 583
SE146	Uprawy energetyczne	zł	370	0	0	28	108	514	35 838
SE150	Ziemniaki	zł	4 764	2 054	3 261	4 909	7 049	13 700	56 169
SE155	Buraki cukrowe	zł	3 419	76	544	2 322	6 321	15 987	128 346
SE160	Rośliny oleiste	zł	10 474	1 144	1 921	4 376	11 693	45 402	581 092
SE165	Rośliny przemysłowe	zł	214	0	139	187	333	441	6 516
SE170	Warzywa i kwiaty	zł	12 200	7 924	7 150	8 317	18 300	64 853	135 087
SE175	Owoce	zł	1 480	1 021	1 439	1 506	2 088	1 293	4 782
SE180	Owoce cytrusowe	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE185	Wina i winogrona	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE190	Oliwki i olej z oliwek	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE195	Uprawy pastewne	zł	982	257	617	1 116	2 063	2 591	5 066
SE200	Inne produkty pochodzenia roślinnego	zł	1 958	1 340	1 044	1 323	2 999	11 193	19 961
SE206	Produkcja zwierzęca	zł	62 037	10 956	27 009	59 810	108 159	208 973	1 388 777
SE211	Różnica wartości zwierząt stada podstawowego	zł	-319	-469	-1 373	-1 164	321	7 163	27 090
SE216	Mleko i przetwory z mleka krowiego	zł	15 453	1 699	3 223	8 333	25 044	39 470	737 676
SE220	Wołowina i cielęcina	zł	6 080	1 437	2 971	6 897	10 965	12 732	103 305
SE225	Wieprzowina	zł	28 046	4 501	10 042	23 809	59 048	141 682	482 956
SE230	Owce i kozy	zł	68	68	53	53	38	185	1 106
SE235	Mięso drobiowe	zł	10 482	2 231	9 444	18 922	10 762	11 296	26 383
SE240	Jaja	zł	734	508	527	325	573	1 602	25 177
SE245	Mleko i przetwory z mleka owczego i koziego	zł	94	127	147	65	13	3	6
SE251	Inne zwierzęta i produkty zwierzęce	zł	1 080	385	601	1 405	1 717	2 003	12 168
SE256	Pozostała produkcja	zł	1 979	1 105	822	1 329	2 276	5 800	63 850
SE260	Przekazania do gospodarstwa domowego	zł	1 646	1 189	1 670	1 837	1 949	2 069	1 648
SE265	Zużycie wewnętrzne	zł	18 565	5 142	9 634	18 775	35 976	61 422	231 854

Tabela 4.2-4 Koszty według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)	(>= 100 ESU)
SE270	Koszty ogółem	zł	120 221	31 387	53 344	94 820	174 928	405 808	3 572 535
SE275	Zużycie pośrednie	zł	90 639	22 562	40 991	75 574	138 363	316 597	2 441 165
SE281	Koszty bezpośrednie	zł	65 354	13 888	28 930	57 118	104 319	238 337	1 662 752
SE285	Nasiona i sadzonki	zł	5 484	1 525	2 228	3 768	8 120	22 744	167 565
SE290	Nasiona i sadzonki własne	zł	1 373	545	852	1 352	2 117	4 165	19 792
SE295	Nawozy	zł	12 671	2 866	4 528	8 217	18 257	50 897	451 868
SE300	Środki ochrony roślin	zł	5 889	1 334	1 954	3 540	8 057	23 270	231 018
SE305	Pozostałe koszty bezpśrednie produkcji roślinnej	zł	1 676	740	860	1 011	2 101	7 103	48 165
SE310	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym	zł	9 128	1 989	3 740	7 664	15 294	20 371	274 421
SE315	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym, wytworzone w gosp. rd.	zł	5 746	1 780	3 235	6 155	9 937	10 265	95 587
SE320	Pasze dla zwierząt ziarnożernych	zł	28 014	5 088	14 761	31 316	49 085	106 319	383 254
SE325	Pasze dla zwierząt ziarnożernych, wytworzone w gosp. rd.	zł	11 083	2 435	5 070	10 942	23 746	46 857	115 114
SE330	Pozostałe koszty bezpśrednie produkcji zwierzęcej	zł	2 491	345	859	1 601	3 402	7 627	106 461
SE331	Koszty bezpśrednie produkcji leśnej	zł	1	0	0	2	3	5	0
SE336	Koszty ogólnogospodarcze	zł	25 285	8 674	12 061	18 456	34 044	78 260	778 412
SE340	Koszty utrzymania maszyn i budynków	zł	6 412	2 098	3 054	5 125	9 771	19 398	169 404
SE345	Energia	zł	12 070	3 463	5 352	8 616	17 195	45 020	369 403
SE350	Usługi	zł	3 405	1 592	1 996	2 351	2 983	5 078	129 247
SE356	Pozostałe koszty ogólnogospodarcze	zł	3 398	1 522	1 659	2 364	4 095	8 763	110 358
SE360	Amortyzacja	zł	17 734	7 365	10 284	15 840	27 934	55 700	299 590
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	11 848	1 460	2 069	3 406	8 632	33 511	831 780
SE370	Wynagrodzenia	zł	8 735	1 119	1 349	1 824	4 169	18 611	692 879
SE375	Czynsze	zł	1 831	171	282	750	2 269	7 640	101 348
SE380	Odsetki	zł	1 283	169	438	831	2 193	7 260	37 553

Tabela 4.2-5 Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo male	Małe	Srednio - male	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)	(>= 100 ESU)
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	21 399	8 087	11 497	17 379	31 926	69 268	485 671
SE610	Dopłaty do produkcji roślinnej	zł	187	20	136	226	319	623	1 748
SE611	Dopłaty wyrównawcze / płatności obszarowe	zł	15	0	0	1	5	44	1 388
SE612	Dopłaty za odlogowanie	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE613	Pozostałe dopłaty do produkcji roślinnej	zł	172	20	136	225	314	579	360
SE615	Dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE616	Saldo dopłat i kar do produkcji mleka	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE617	Dopłaty do pozostałej produkcji bydłowej	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE618	Dopłaty do produkcji owiec i kóz	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE619	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE620	Pozostałe dopłaty	zł	12 127	5 314	6 947	10 048	17 743	37 599	246 938
SE621	Dopłaty rolnośrodowiskowe	zł	1 368	567	663	1 091	1 805	4 646	35 971
SE622	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (LFA)	zł	1 898	862	1 408	2 125	3 131	5 012	8 709
SE623	Inne dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	783	1 525	1 090	173	149	269	401
SE625	Dopłaty do zużycia pośredniego	zł	1 170	199	480	699	1 920	4 835	38 834
SE626	Dopłaty do kosztów czynników zewnętrznych	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE630	Płatności "decoupled"	zł	7 916	2 554	3 935	6 405	11 944	26 211	198 151
SE631	Jednolita płatność na gospodarstwo	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE632	Jednolita płatność obszarowa	zł	7 916	2 554	3 935	6 405	11 944	26 211	198 151
SE640	Dodatkowe wsparcie	zł	0	0	0	0	0	0	0

Tabela 4.2-6 Salda dopłat i podatków według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio - małe	Średnio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)	(>= 100 ESU)
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	19 962	7 217	10 627	16 350	30 197	65 241	452 142
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	21 399	8 087	11 497	17 379	31 926	69 268	485 671
SE395	Saldo podatku VAT (z wyłączeniem podatku VAT od inwestycji)	zł	386	-273	-50	187	400	933	35 867
SE390	Podatki	zł	1 823	597	820	1 215	2 129	4 960	69 396
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	-505	-254	172	54	-222	331	-51 494
SE406	Dopłaty do inwestycji	zł	1 121	101	428	1 093	2 253	4 444	22 106
SE407	Rekompensaty za rezygnację z produkcji mleka	zł	10	0	14	22	1	0	0
SE408	Podatek VAT zapłacony od inwestycji	zł	1 638	356	270	1 070	2 476	4 113	73 600

Tabela 4.2-7 Dochód na gospodarstwo rolne według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio - małe	Średnio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)	(>= 100 ESU)
SE131	Produkcja ogółem	zł	131 978	34 699	57 339	107 057	207 361	486 708	3 481 926
SE275	Zużycie pośrednie	zł	90 639	22 562	40 991	75 574	138 363	316 597	2 441 165
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	19 962	7 217	10 627	16 350	30 197	65 241	452 142
SE410	Wartość dodana brutto	zł	61 301	19 355	26 975	47 833	99 195	235 352	1 492 903
SE360	Amortyzacja	zł	17 734	7 365	10 284	15 840	27 934	55 700	299 590
SE415	Wartość dodana netto	zł	43 567	11 989	16 691	31 993	71 261	179 652	1 193 313
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	11 848	1 460	2 069	3 406	8 632	33 511	831 780
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	-505	-254	172	54	-222	331	-51 494
SE420	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego	zł	31 212	10 276	14 795	28 632	62 407	146 472	310 039

Tabela 4.2-8 Dochód na osobę według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio - małe	Średnio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)	(>= 100 ESU)
SE425	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną	zł/AWU	24 347	9 637	11 398	18 271	34 316	59 829	61 329
SE430	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny	zł/FWU	20 965	8 835	10 736	17 676	34 604	77 077	203 822

Tabela 4.2-9 Bilans finansowy na koniec roku obrachunkowego według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)	(>= 100 ESU)
SE436	Aktywa ogółem	zł	404 597	151 250	217 841	355 482	647 718	1 361 597	7 537 490
SE441	Aktywa trwałe	zł	324 728	128 754	182 764	292 422	528 302	1 094 387	5 248 947
SE446	Ziemia, uprawy trwałe i kwoty produkcyjne	zł	73 029	29 744	43 771	65 929	118 115	237 913	1 107 636
SE450	Budynki	zł	151 398	72 177	97 780	144 760	231 711	448 767	1 919 505
SE455	Maszyny, urządzenia i śr. transportu	zł	89 373	24 866	37 612	72 799	158 611	375 421	1 898 107
SE460	Stado podstawowe (pleć żeńska)	zł	10 928	1 966	3 601	8 933	19 865	32 287	323 699
SE465	Aktywa obrotowe	zł	79 869	22 496	35 077	63 061	119 416	267 210	2 288 543
SE470	Stado obrotowe	zł	16 568	3 409	7 414	16 502	31 832	57 895	279 091
SE475	Zapasy produktów rolniczych	zł	27 489	8 547	13 575	23 556	44 887	92 895	598 276
SE480	Pozostałe aktywa obrotowe	zł	35 811	10 540	14 089	23 003	42 697	116 420	1 411 176
SE485	Zobowiązania ogółem	zł	44 405	3 874	9 275	26 291	76 516	242 725	1 621 562
SE490	Kredyty długoterminowe	zł	29 526	2 834	5 404	17 350	57 140	184 637	921 144
SE495	Kredyty krótkoterminowe	zł	14 879	1 040	3 871	8 941	19 377	58 088	700 418
SE501	Kapitał własny	zł	360 192	147 375	208 566	329 191	571 202	1 118 872	5 915 928

Tabela 4.2-10 Wskaźniki finansowe według wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(< 4 ESU)	(4 =< 8 ESU)	(8 =< 16 ESU)	(16 =< 40 ESU)	(40 =< 100 ESU)	(>= 100 ESU)
SE506	Zmiana wartości kapitału własnego	zł	3 512	-4 753	-2 146	-286	11 528	46 130	249 554
SE510	Średnia wartość kapitału gospodarstwa rolnego	zł	334 569	126 882	178 981	293 520	527 705	1 107 220	6 423 370
SE516	Inwestycje brutto	zł	14 104	-230	2 279	6 646	27 005	79 444	570 115
SE521	Inwestycje netto	zł	-3 630	-7 595	-8 005	-9 194	-929	23 744	270 525
SE526	Przepływ pieniężny (1)	zł	46 897	17 584	24 678	44 828	87 280	191 699	476 235
SE530	Przepływ pieniężny (2)	zł	34 233	16 866	21 551	36 285	62 785	122 123	94 850

4.3. Grupowanie gospodarstw rolnych według powierzchni użytków rolnych (UAA6)

Tabela 4.3-1 Populacja i próba gospodarstw według powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(<=5 ha)	(5<=10 ha)	(10<=20 ha)	(20<=30 ha)	(30<=50 ha)	(>50 ha)
SYS02	Liczba reprezentowanych gospodarstw		184 840	19 788	48 992	66 043	24 425	15 918	9 674
SYS03	Liczba gospodarstw w próbie		4 494	183	387	1 103	858	967	996
SYS04	Kurs wymiany jedn. monetarnej kraju członkowskiego na euro		3,5121	3,5121	3,5121	3,5121	3,5121	3,5121	3,5121

Tabela 4.3-2 Wybrane informacje o produkcji według powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo male	Małe	Srednio - male	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(<=5 ha)	(5<=10 ha)	(10<=20 ha)	(20<=30 ha)	(30<=50 ha)	(>50 ha)
SE005	Wielkość ekonomiczna	ESU	14,5	6,2	5,2	9,2	16,5	25,6	92,0
SE010	Nakłady pracy ogółem	AWU	1,789	1,558	1,385	1,584	1,838	2,020	5,216
SE011	Czas pracy ogółem	godz.	3 937	3 428	3 046	3 484	4 043	4 445	11 480
SE015	Nakłady pracy własnej	FWU	1,468	1,223	1,268	1,498	1,682	1,780	1,725
SE016	Czas pracy własnej	godz.	3 230	2 691	2 789	3 296	3 700	3 916	3 794
SE020	Nakłady pracy najmniejszej	AWU	0,321	0,335	0,117	0,086	0,156	0,241	3,491
SE021	Czas pracy najmniejszej	godz.	707	737	257	188	342	529	7 686
SE025	Powierzchnia użytkowanych użytków rolnych	ha	23,1	3,1	7,7	14,3	24,2	37,8	175,1
SE030	Powierzchnia dozierzawionych użytków rolnych	ha	7,5	0,2	0,5	1,9	4,0	10,0	100,9
SE035	Zboża	ha	14,70	1,75	5,23	9,74	15,75	24,27	104,54
SE041	Pozostałe uprawy polowe	ha	3,97	0,30	0,55	1,43	3,01	5,89	45,32
SE042	Uprawy energetyczne	ha	0,09	0,00	0,00	0,00	0,02	0,02	1,73
SE046	Warzywa i kwiaty	ha	0,40	0,27	0,38	0,28	0,37	0,68	1,21
SE050	Winnice	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SE054	Uprawy trwałe	ha	0,14	0,19	0,14	0,11	0,10	0,18	0,35
SE055	Sady	ha	0,14	0,18	0,14	0,10	0,10	0,18	0,33
SE060	Gaje diwne	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SE065	Pozostałe uprawy trwałe	ha	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00	0,01
SE071	Uprawy pastewne	ha	3,74	0,48	1,30	2,63	4,84	6,55	22,86
SE072	Odłogi	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SE073	Ugory	ha	0,12	0,08	0,07	0,06	0,15	0,17	0,66
SE075	Lasy	ha	0,54	0,09	0,34	0,54	0,76	0,77	1,54
SE080	Zwierzęta ogółem	LU	17,5	11,0	6,6	12,3	22,9	33,1	82,3
SE085	Krowy mleczne	LU	2,84	0,53	0,87	1,95	3,42	4,95	18,71
SE090	Pozostałe bydło	LU	3,37	0,39	1,23	2,57	4,80	6,27	17,42
SE095	Owce i kozy	LU	0,07	0,02	0,02	0,07	0,10	0,07	0,39
SE100	Trzoda chlewna	LU	9,73	2,03	3,92	7,25	13,75	20,82	43,40
SE105	Drób	LU	1,33	8,03	0,48	0,33	0,71	0,73	1,31
SE110	Płn pszenicy	dt/ha	57,5	46,2	49,2	51,5	53,0	54,9	62,2
SE115	Płn kukurydzy	dt/ha	73,0	54,8	60,6	67,8	64,4	70,4	74,3
SE120	Obsada zwierząt	LU/ha	1,79	2,37	1,86	1,86	1,80	1,88	1,66
SE125	Wydajność mleczna krów	kg/krowę	5 228	3 275	3 218	3 899	4 528	4 926	7 218

Tabela 4.3-3 Wartość produkcji według wielkości powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo male	Małe	Srednio - male	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(<=5 ha)	(5<=10 ha)	(10<=20 ha)	(20<=30 ha)	(30<=50 ha)	(>50 ha)
SE131	Produkcja ogółem	zł	131 978	133 444	49 474	70 680	128 774	195 322	869 129
SE135	Produkcja roślinna	zł	67 962	48 024	27 884	33 730	57 106	92 285	532 784
SE140	Zboża	zł	31 920	3 116	9 023	17 343	29 131	47 425	287 828
SE145	Rośliny białkowe	zł	181	0	78	98	172	288	1 490
SE146	Uprawy energetyczne	zł	370	0	0	0	71	76	6 766
SE150	Ziemniaki	zł	4 764	2 044	2 122	3 870	5 693	7 974	22 181
SE155	Buraki cukrowe	zł	3 419	71	157	1 440	3 396	6 122	35 896
SE160	Rośliny oleiste	zł	10 474	280	790	2 135	5 316	12 788	146 516
SE165	Rośliny przemysłowe	zł	214	0	74	108	371	388	1 407
SE170	Warzywa i kwiaty	zł	12 200	40 005	11 237	5 538	8 712	9 816	18 402
SE175	Owoce	zł	1 480	1 407	1 754	1 143	1 106	2 285	2 173
SE180	Owoce cytrusowe	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE185	Wina i winogrona	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE190	Oliwki i olej z oliwek	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE195	Uprawy pastewne	zł	982	125	406	712	1 877	2 495	2 748
SE200	Inne produkty pochodzenia roślinnego	zł	1 958	977	2 243	1 343	1 261	2 628	7 377
SE206	Produkcja zwierzęca	zł	62 037	84 619	21 202	35 555	70 134	100 376	319 902
SE211	Różnica wartości zwierząt stada podstawowego	zł	-319	-762	-928	-1 106	894	1 245	3 408
SE216	Mleko i przetwory z mleka krowiego	zł	15 453	1 715	2 599	7 004	14 680	24 019	154 195
SE220	Wołowina i cielęcina	zł	6 080	679	2 671	4 734	8 504	11 424	28 665
SE225	Wieprzowina	zł	28 046	6 483	11 498	20 583	38 648	60 235	127 174
SE230	Owce i kozy	zł	68	14	31	87	50	38	328
SE235	Mięso drobiowe	zł	10 482	70 067	3 383	2 132	6 494	1 674	6 128
SE240	Jaja	zł	734	3 859	500	330	108	587	117
SE245	Mleko i przetwory z mleka owczego i koziego	zł	94	135	95	131	44	9	18
SE251	Inne zwierzęta i produkty zwierzęce	zł	1 080	1 667	427	555	1 607	2 390	3 277
SE256	Pozostała produkcja	zł	1 979	800	387	1 394	1 534	2 661	16 443
SE260	Przekazania do gospodarstwa domowego	zł	1 646	1 248	1 496	1 672	2 034	1 936	1 582
SE265	Zużycie wewnętrzne	zł	18 565	4 042	8 263	14 907	25 593	36 866	77 554

Tabela 4.3-4 Koszty według wielkości powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(<=5 ha)	(5<=10 ha)	(10<=20 ha)	(20<=30 ha)	(30<=50 ha)	(>50 ha)
SE270	Koszty ogółem	zł	120 221	111 603	43 098	64 834	112 096	166 681	850 603
SE275	Zużycie pośrednie	zł	90 639	95 053	32 505	49 910	87 650	130 286	596 373
SE281	Koszty bezpośrednie	zł	65 354	75 945	21 985	35 359	65 203	98 471	413 973
SE285	Nasiona i sadzonki	zł	5 484	3 146	1 918	2 771	4 717	7 747	45 069
SE290	Nasiona i sadzonki własne	zł	1 373	268	661	1 048	1 609	2 396	7 172
SE295	Nawozy	zł	12 671	3 581	3 572	5 763	10 567	18 384	120 410
SE300	Środki ochrony roślin	zł	5 889	1 603	1 544	2 491	4 519	7 814	60 145
SE305	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji roślinnej	zł	1 676	3 998	1 214	911	1 234	1 460	5 949
SE310	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym	zł	9 128	1 146	2 786	5 932	11 450	15 632	62 826
SE315	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym, wytworzone w gosp. rol.	zł	5 746	998	2 347	4 550	8 358	10 607	26 252
SE320	Pasze dla zwierząt ziarnożernych	zł	28 014	60 125	10 319	16 411	30 526	44 040	98 440
SE325	Pasze dla zwierząt ziarnożernych, wytworzone w gosp. rol.	zł	11 083	2 770	4 867	8 866	15 280	23 428	43 790
SE330	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej	zł	2 491	2 345	631	1 079	2 188	3 394	21 125
SE331	Koszty bezpośrednie produkcji leśnej	zł	1	0	1	1	2	1	8
SE336	Koszty ogólnogospodarcze	zł	25 285	19 108	10 520	14 551	22 447	31 814	182 400
SE340	Koszty utrzymania maszyn i budynków	zł	6 412	3 119	2 408	4 183	6 311	9 591	43 666
SE345	Energia	zł	12 070	12 207	4 964	6 050	10 670	15 219	87 235
SE350	Usługi	zł	3 405	1 200	1 661	2 362	2 604	2 914	26 692
SE356	Pozostałe koszty ogólnogospodarcze	zł	3 398	2 582	1 487	1 955	2 862	4 090	24 806
SE360	Amortyzacja	zł	17 734	10 581	8 550	12 617	20 054	27 984	91 081
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	11 848	5 969	2 043	2 306	4 392	8 412	163 149
SE370	Wynagrodzenia	zł	8 735	5 098	1 710	1 293	2 132	3 776	127 388
SE375	Czynsze	zł	1 831	66	129	429	1 070	2 495	24 452
SE380	Odsetki	zł	1 283	805	204	584	1 191	2 142	11 309

Tabela 4.3-5 Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa według wielkości powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo male	Małe	Srednio - male	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(<=5 ha)	(5<=10 ha)	(10<=20 ha)	(20<=30 ha)	(30<=50 ha)	(>50 ha)
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	21 399	3 728	8 078	13 814	23 153	35 426	149 286
SE610	Dopłaty do produkcji roślinnej	zł	187	14	94	162	241	325	823
SE611	Dopłaty wyrównawcze / płatności obszarowe	zł	15	0	0	0	1	5	279
SE612	Dopłaty za odlogowanie	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE613	Pozostałe dopłaty do produkcji roślinnej	zł	172	14	94	162	240	320	543
SE615	Dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE616	Saldo dopłat i kar do produkcji mleka	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE617	Dopłaty do pozostałej produkcji bydłowej	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE618	Dopłaty do produkcji owiec i kóz	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE619	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE620	Pozostałe dopłaty	zł	12 127	2 604	5 124	8 082	13 410	19 867	78 707
SE621	Dopłaty rolnośrodowiskowe	zł	1 368	112	295	792	1 466	2 438	11 302
SE622	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (LFA)	zł	1 898	286	928	1 646	2 827	3 732	6 458
SE623	Inne dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	783	1 128	1 518	539	287	115	371
SE625	Dopłaty do zużycia pośredniego	zł	1 170	54	241	580	990	2 210	10 927
SE626	Dopłaty do kosztów czynników zewnętrznych	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE630	Płatności "decoupled"	zł	7 916	1 055	2 619	4 990	8 513	13 024	58 829
SE631	Jednolita płatność na gospodarstwo	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE632	Jednolita płatność obszarowa	zł	7 916	1 055	2 619	4 990	8 513	13 024	58 829
SE640	Dodatkowe wsparcie	zł	0	0	0	0	0	0	0

Tabela 4.3-6 Salda dopłat i podatków według powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(<=5 ha)	(5<=10 ha)	(10<=20 ha)	(20<=30 ha)	(30<=50 ha)	(>50 ha)
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	19 962	4 734	7 428	12 608	21 662	33 434	138 331
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	21 399	3 728	8 078	13 814	23 153	35 426	149 286
SE395	Saldo podatku VAT (z wyłączeniem podatku VAT od inwestycji)	zł	386	1 388	-72	-215	54	123	6 035
SE390	Podatki	zł	1 823	381	577	991	1 545	2 115	16 990
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	-505	-220	-21	99	197	-106	-10 086
SE406	Dopłaty do inwestycji	zł	1 121	481	241	736	1 600	2 089	6 708
SE407	Rekompensaty za rezygnację z produkcji mleka	zł	10	0	16	0	0	68	2
SE408	Podatek VAT zapłacony od inwestycji	zł	1 638	701	278	643	1 403	2 263	16 796

Tabela 4.3-7 Dochód na gospodarstwo rolne według powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(<=5 ha)	(5<=10 ha)	(10<=20 ha)	(20<=30 ha)	(30<=50 ha)	(>50 ha)
SE131	Produkcja ogółem	zł	131 978	133 444	49 474	70 680	128 774	195 322	869 129
SE275	Zużycie pośrednie	zł	90 639	95 053	32 505	49 910	87 650	130 286	596 373
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	19 962	4 734	7 428	12 608	21 662	33 434	138 331
SE410	Wartość dodana brutto	zł	61 301	43 125	24 397	33 377	62 786	98 470	411 088
SE360	Amortyzacja	zł	17 734	10 581	8 550	12 617	20 054	27 984	91 081
SE415	Wartość dodana netto	zł	43 567	32 544	15 847	20 760	42 732	70 487	320 006
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	11 848	5 969	2 043	2 306	4 392	8 412	163 149
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	-505	-220	-21	99	197	-106	-10 086
SE420	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego	zł	31 212	26 354	13 783	18 547	38 537	61 968	146 772

Tabela 4.3-8 Dochód na osobę według powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(<=5 ha)	(5<=10 ha)	(10<=20 ha)	(20<=30 ha)	(30<=50 ha)	(>50 ha)
SE425	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną	zł/AWU	24 347	20 884	11 445	13 110	23 255	34 886	61 355
SE430	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny	zł/FWU	20 965	21 543	10 873	12 381	22 912	34 816	80 281

Tabela 4.3-9 Bilans finansowy na koniec roku obrachunkowego według powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(<=5 ha)	(5<=10 ha)	(10<=20 ha)	(20<=30 ha)	(30<=50 ha)	(>50 ha)
SE436	Aktywa ogółem	zł	404 597	212 358	183 360	273 314	459 621	665 482	2 246 254
SE441	Aktywa trwałe	zł	324 728	175 677	154 868	226 909	381 847	539 488	1 660 026
SE446	Ziemia, uprawy trwałe i kwoty produkcyjne	zł	73 029	16 519	32 723	53 975	85 343	124 054	407 768
SE450	Budynki	zł	151 398	127 347	91 581	114 558	182 713	223 548	557 237
SE455	Maszyny, urządzenia i śr. transportu	zł	89 373	29 985	27 474	51 570	99 961	171 583	620 387
SE460	Stado podstawowe (pleć żeńska)	zł	10 928	1 826	3 090	6 805	13 829	20 303	74 635
SE465	Aktywa obrotowe	zł	79 869	36 681	28 493	46 405	77 773	125 994	586 228
SE470	Stado obrotowe	zł	16 568	8 079	6 072	12 125	23 427	33 707	71 897
SE475	Zapasy produktów rolniczych	zł	27 489	5 709	11 349	17 574	29 397	48 729	181 708
SE480	Pozostałe aktywa obrotowe	zł	35 811	22 894	11 071	16 707	24 949	43 558	332 623
SE485	Zobowiązania ogółem	zł	44 405	27 761	5 324	15 430	36 236	75 327	443 922
SE490	Kredyty długoterminowe	zł	29 526	19 197	3 552	10 434	25 671	54 342	281 426
SE495	Kredyty krótkoterminowe	zł	14 879	8 564	1 772	4 996	10 565	20 985	162 496
SE501	Kapitał własny	zł	360 192	184 597	178 037	257 885	423 385	590 155	1 802 332

Tabela 4.3-10 Wskaźniki finansowe według powierzchni użytków rolnych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Srednio - małe	Srednio - duże	Duże	Bardzo duże
				(<=5 ha)	(5<=10 ha)	(10<=20 ha)	(20<=30 ha)	(30<=50 ha)	(>50 ha)
SE506	Zmiana wartości kapitału własnego	zł	3 512	293	-582	-4 021	2 757	12 977	68 599
SE510	Średnia wartość kapitału gospodarstwa rolnego	zł	334 569	199 759	156 128	224 055	376 563	538 911	1 826 191
SE516	Inwestycje brutto	zł	14 104	4 485	1 191	2 417	11 594	28 133	162 204
SE521	Inwestycje netto	zł	-3 630	-6 096	-7 359	-10 201	-8 460	149	71 123
SE526	Przepływ pieniężny (1)	zł	46 897	37 507	21 732	31 259	57 277	86 790	208 463
SE530	Przepływ pieniężny (2)	zł	34 233	31 092	18 823	27 836	44 241	60 511	93 869

Literatura

- [1] Commission Decision 78/463/EEC: of 7 April 1978 establishing a Community typology for agricultural holdings.
- [2] Commission Decision 85/377/EEC: of 7 June 1985 establishing a Community typology for agricultural holdings.
- [3] Commission Regulation (EC) No 1861/2006 of 15 December 2006 amending Regulation (EEC) No 2237/77 on the form of the farm return to be used for the purpose of determining incomes of agricultural holdings
- [4] Commission Regulation (EC) No 1265/2008 of 16 December 2008 amending Regulation (EEC) No 1859/82 concerning the selection of returning holdings for the purpose of determining incomes of agricultural holdings.
- [5] FADN. An A to Z of methodology. Office for Official Publications of the European Communities. Luxemburg 1989.
- [6] Goraj L., Osuch D., Sierański W.: Plan wyboru próby gospodarstw rolnych Polskiego FADN od roku obrachunkowego 2008. IERiGŻ-PIB, Warszawa, 2007.
- [7] Goraj L., Osuch D.: Algorytmy do klasyfikacji gospodarstw rolnych według metodyki Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych z zastosowaniem współczynników SGM „2004”. Ekspertyza wykonana na potrzeby GUS, maszynopis IERiGŻ-PIB, Warszawa, 2007.
- [8] http://ec.europa.eu/agriculture/rica/index_en.cfm.
- [9] http://circa.europa.eu/Public/irc/agri/rica/library?l=/information_documentation/basic_definitions/definitions_variables/_EN_1.0_&a=d.
- [10] http://circa.europa.eu/Public/irc/agri/rica/library?l=/information_documentation/basic_definitions/ricc_1256_2008pdf/_EN_1.0_&a=d
- [11] RI/CC 1256 r. 5. Farm Return Data Definitions. EUROPEAN COMMISSION. Brussels June 2008.
- [12] RI/CC 1296. The weighting system for the UE-FADN results. EUROPEAN COMMISSION. Brussels 1999.
- [13] RI/CC 882 Rev. 8.1. Definitions of Variables used in FADN standard results. EUROPEAN COMMISSION. Brussels 12 April 2007.
- [14] Regulation No 79/65/EEC of the Council of 15 June 1965 setting up a network for the collection of accountancy data on the incomes and business operation of agricultural holdings in the European Economic Community.
- [15] Skarżyńska A., Goraj L., Ziętek I.: Metodologia SGM “2002” dla typologii gospodarstw rolnych w Polsce. IERiGŻ-PIB, Warszawa, 2005.

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Druk i oprawa: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB